

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS

Kokouspuheenvuorojen litteraatti

Kokousaika: 23.03.2023 klo

Kokouspaikka: kaupungintalo, valtuustosali (Asematie 7, 01300 Vantaa) ja Teams.

Litteraattiin on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joista on käytetty puheenvuoro.

STADSFULLMÄKTIGES SAMMANTRÄDE

Transkribering

Mötestid: 23.03.2023 kl

Mötesplats: stadshuset, fullmäktigesalen (Stationsvägen 7, 01300 Vanda) och via Microsoft Teams.

I transkriberingen har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Sisällys

01 Selostustilaisuus.....	5
0:01:53.7 puheenjohtaja Lindman Antti.....	5
0:02:08.1 puheenjohtaja Lindman Antti.....	5
0:04:00.4 Lievonen Kirsi-Marja	6
0:07:43.3 puheenjohtaja Lindman Antti.....	7
0:07:50.9 Lievonen Kirsi-Marja	7
0:18:50.5 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	10
0:19:07.9 valtuutettu Eerola Antero.....	10
0:20:26.2 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	10
0:20:34.0 valtuutettu Kähärä Sirkka-Liisa	10
0:20:44.1 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	11
0:20:46.5 valtuutettu Kähärä Sirkka-Liisa	11
0:21:33.3 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	11
0:21:35.4 valtuutettu Jouko Jääskeläinen	11
0:22:25.1 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	11
0:22:29.9 valtuutettu Hall Anu	11
0:22:55.8 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	12
0:22:56.2 valtuutettu Nummela Nina.....	12
0:23:23.4 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	12
0:23:26.9 valtuutettu Kauppinen Sirpa	12
0:23:58.7 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	12
0:24:07.5 Lievonen Kirsi-Marja	12
0:34:05.7 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	15
0:34:14.6 valtuutettu Järä Juha.....	15
0:34:18.3 puheenjohtaja Lindtman Antti.....	15

0:34:19.9	valtuutettu Järä Juha	15
0:35:15.2	puheenjohtaja Lindtman Antti	16
0:35:29.9	Lievonen Kirsi-Marja	16
02	Osallistuva budjetointi	16
0:37:13.8	puheenjohtaja Lindtman Antti	16
0:37:42.6	osallisuusasiantuntija Mari Lehtoruusu	16
0:37:46.5	puheenjohtaja Lindtman Antti	16
0:37:49.2	osallisuusasiantuntija Mari Lehtoruusu	17
0:37:51.0	puheenjohtaja Lindtman Antti	17
0:37:52.2	osallisuusasiantuntija Lehtoruusu Mari	17
0:43:39.7	osallisuusasiantuntija Kutilainen Kaisa	19
0:43:40.6	puheenjohtaja Lindtman Antti	19
0:43:42.2	osallisuusasiantuntija Kutilainen Kaisa	19
0:56:06.6	varapuheenjohtaja Veltheim Erika	23
0:56:23.4	valtuutettu Järä Juha	23
0:59:26.8	varapuheenjohtaja Veltheim Erika	24
0:59:35.9	valtuutettu Karhu Suvi	24
1:00:50.3	valtuutettu Vacker Marjo	25
1:00:55.3	varapuheenjohtaja Veltheim Erika	25
1:00:56.2	valtuutettu Vacker Marjo	25
1:02:04.9	varapuheenjohtaja Veltheim Erika	25
1:02:06.9	osallisuusasiantuntija Lehtoruusu Mari	25
1:05:15.4	varapuheenjohtaja Veltheim Erika	27
1:05:27.4	valtuutettu Järä Juha	27
1:06:34.8	varapuheenjohtaja Veltheim Erika	27
1:06:36.4	valtuutettu Jääskeläinen Jouko	27
1:07:05.5	varapuheenjohtaja Veltheim Erika	27

1:07:10.0 nuorisovaltuutettu Amoah Vida	27
1:07:49.8 osallisuusasiantuntija Lehtoruusu Mari	28
1:11:00.4 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	29
1:11:28.7 hankejohtaja Hulkko.....	29
1:25:25.4 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	33
1:25:50.9 nuorisovaltuutettu Amoah Vida	33
1:26:23.6 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	34
1:26:31.9 valtuutettu Järä Juha.....	34
1:27:24.9 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	34
1:27:25.1 valtuutettu Jääskeläinen Jouko	34
1:28:05.3 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	34
1:28:17.2 valtuutettu Mutanen Tuomas.....	34
1:29:34.3 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	35
1:29:38.4 valtuutettu Vacker Marjo	35
1:29:43.0 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	35
1:29:45.4 valtuutettu Vacker Marjo	35
1:30:48.7 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	35
1:30:50.0 valtuutettu Sainio Jari.....	35
1:31:38.9 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	36
1:31:42.8 hankejohtaja Hulkko.....	36
1:38:01.8 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	38
1:38:13.2 kaupunginjohtaja Viljanen Ritva	38
1:42:53.2 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	39
1:43:00.0 apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero	39
1:48:43.0 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	41
1:49:15.9 hankejohtaja Hulkko.....	41
1:50:54.8 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	41

Vantaa

Vantaan kaupunginvaltuuston kokous
Vanda stadsfullmäktiges sammanträde
23.03.2023

1:51:33.3 valtuutettu Eerola Antero.....	42
1:53:49.3 kaupunginjohtaja Viljanen Ritva	42
2:01:24.1 varapuheenjohtaja Veltheim Erika.....	45

Litterointimerkinnot

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

01 Selostustilaisuus

0:01:53.7 puheenjohtaja Lindman Antti

Oikein hyvää ... maaliskuista aurinkoista alkuiltaa kaikille. Varmistan, että kuuluuko ääni siinä langalla.

(-) [0:02:06.4] Hyvin kuuluu.

0:02:08.1 puheenjohtaja Lindman Antti

No, niin. Arvoisat valtuutetut, läsnäolijat ja katsojat siellä Vantaa-kanavalla. Alotetaan kaupunginvaltuuston selostustilaisuus ja kyselytunti.

Ja meillä on tänään sellainen ohjelma, että meillä on selostettavista asioista ensinnäkin henkilöstökertomus viime vuodelta. Sen lisäksi sitten osallistuvan budjetoinnin esittely. Ja sitten meillä on Vantaan ratikan tilannekatsaus, katsaus. Ja tällä kertaa tämä on siis nyt lyhempi tilannekatsaus ja sitten huhtikuun tuota kaupunginvaltuuston infossa 20.4., niin on sitten varattu kokonaan (-) [0:03:04] ja siellä on mahdollisuus laajempiin kysymyksiin ja mahdollisesti myöskin sitten kommentteihin. Sit katotaanko lista-asiaa ja kysyttävää ja yritetään jättää aikaa sillä tavalla, että meillä olis aikaa vielä kyselytunnille. Ja meillä on yks tuota kyselytunnille määräajassa saapunut kirjallinen kysymys, joka otetaan siihen sitten kärkeen, yritetään ainakin se ehtiä käsittelemään klo 19 mennessä, sitten pitäis olla homma paketissa niin sanotusti. Vedän itse tän ensimmäisen osion ja ensimmäisen tunnin, ja varapuheenjohtaja Veltheim sitten ottaa teidät käsittelyyn toiseksi tunniksi. Näin. Tuota sen pitemmittä puheita, niin tuota mennään selostuksiin. Ensimmäisenä on

henkilöstökertomus viime vuodelta, ja tämän tulee esittelemään Kirsi-Marja Lievonen. Kirsi-Marja ole hyvä.

0:04:00.4 Lievonen Kirsi-Marja

Joo, kiitoksia arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut. Kun on aika rajallinen rajallinen aika tuossa, niin otan tämmösiä muutamia muutamia nostoja. Ja älkää kauhistuko, että jään kakkosdiaan kiinni, mutta siihen olen nostanut nostanut oleellisia asioita. Alussa on vähän tästä tämmösiä lukumäärätietoja eli eli meitä lähemmäs 12 000 oli vuoden vaihteessa tuo- tuossa oli toi henkilöstön lukumäärä. Tällä hetkellä se on 7 500 eli eli niin paljon meiltä lähti tuonne hyvinvointialueelle. Viime vuonna meidän henkilöstörakenne on ollut ihan sellainen kuin aikasemminkin eli, että 80 % naisia, 20 % miehiä. Ja naisvaltaisimmat toimialat arvatakin saattaa, niin on ollut sosiaali- ja terveydenhuolto, jopa 90 % ollu naisia ja kasvatus- ja oppiminen 85 % naisia. Ja viime vuonna eniten miehiä toimialoista löytyi kaupunkiympäristön toimialalta, jossa 56 % ja toisena oli kaupunkistrategian ja johdon toimiala, melkein fifty-fifty oli tämä. Ja siellähän tietysti Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on tuo hyvin miesvaltainen organisaatio. Henkilöstön keski-ikä on ollu aika paljon kutakuinkin tossa samassa. Nyt täällä on tässä henkilöstökertomuksessa, joka on sähköisesti luettavissa tuolla Vantaan verkkosivuilla, niin meillä poikkeavasti muihin vuosiin nähden, niin on osa tunnusluvuista on kuvaa koko kaupunkia ja osa tunnusluvuista kuvaa sitten jo sitä kaupunkia, jona olemme olleet 1.1.2023 alkaen. Ja tää johtuu siitä, että viime vuoden aikana meillä oli käytössä tavallaan kolme erillistä henkilöstöhallinnon järjestelmää. Meillä ollu pikkasen haastavaa näitä tunnuslukuja yhdistää sieltä. Ja sit toisaalta olemme halunneet saada sit semmosta vertailutietoa, että sitten kun tämä uusi kaupunki tässä elää, niin saamme ensimmäisen niin kun lähtötiedon. Eli sen takia siellä henkilöstökertomuksessa on sitten aina täpällä merkattu, et jos ei ole erikseen merkattu, niin se on ollut se koko viime vuoden kaupunki ja sitten erikseen merkattu ne tunnusluvut, jotka on laskettu vain sitten tähän ns. uuteen kaupunkiin.

Ulkomaalaistaustaisten tai vieraskielisten osuus on kasvanut kasvanut. Ihan uutta tietoa, kun tuo Tilastokeskuksen kaikista luotettavin tieto, niin kahlaa aina vuoden jälkeen. Mut siit näkee aina sen trendin. Eli jolla on menty tommosen reilun prosenttiyksikön vuosivauhdilla, eli kasvettu on ja menty sitä tavoitetta kohden, että entistä useampi myös kaupungin työntekijä niin on vieraskielisestä taustasta. Ja sitten tuossa on kerrottu etätyöntekijöiden määrää aika samanlailla.

[0:07:30.7-0:07:50 muuta puhetta]

0:07:43.3 puheenjohtaja Lindman Antti

Siellä joo kiitokset. Siellä ilmeisesti on toinen esitys vielä niin. Olkaa hyvä. Kirsi-Marja jatka vaan.

0:07:50.9 Lievonen Kirsi-Marja

Joo joo joo, näin. Eli menen tähän varsinaiseen diaan, jossa nyt on näitä onnistumisia ja haasteita. Ja ensin on kiva ottaa noita onnistumisasioita. Minusta on hienoa asia, että me ollaan päästy mukaan Kevan rahoittamaan tämmöseen työkykyhankkeeseen Kestävä työkyky. Ja siinä on kuntaorganisaation mahdollisuus ollu päästä varhaiskasvatuksen osalta ja hyvinvointialueita on taas sit laajemmastikin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden niinku osalta. Ja mut tietävästi on semmonen tieto, että meidän Vantaa-Kerava niin on mukana myös omalla hankkeellaan tässä tässä tässä samassa hankkeessa. Mut me ollaan varhaiskasvatuksen varhaiskasvatuksen osalta. Ja tää on semmonen hanke, johon Keva on saanut 2 miljoonan valtionrahoituksen ja he on laittaneet itse toisen 2 miljoonaa, eli tää on 4 miljoonan hanke, joka kestää kaks vuotta. Ja tässä kehitetään voimakkaasti tiedolla johtamista, erilaisia työkaluja, niin niitä on kestävän työkyvyn arviointiin arviointiin. Ja tää on semmonen hanke, jossa koko ajan valmistuu jotakin. Ja Vantaan varhaiskasvatus on sillä tavalla yksi pilottiorganisaatio, et meillä testataan muutamaa tuotetta tossa heti alku- alkusyksyllä ja annetaan palautetta niistä. Ja sitten, jos ne on hyviä tuotteita ja niin niin niitä lanseerataan sitten sitten muuallekin käyttöön. Eli olemme saaneet vähän tämmösen erityisen aseman aseman tässä. Viime vuonna saatiin aikaan toi saatavuusohjelma, jonka kaupunginhallitus lokakuussa hyväksyi. Ja minusta se on sillä tavalla ollut hieno ohjelma, et sitä on tehty laajasti yhdessä tässä kaupungissa. Ja HR, että toimialat, meillä on työpajoissa sitä työstetty. Ja sitten myös pääluottamusmiesten kanssa. Ja ihan vuoden lopulla käynnistyi sitten ohjelman toteuttaminen ja kova tohina tohina organisaatiossa liittyen näihin. Siellä oli 11 isoa toimenpiteitä, joissa oli sitten alatoimenpiteitä.

Sitten onnistumiseks vois sanoo myös sen, että et ollaan jatkettu suunnitelmallista rekrytointia liittyen henkilöstön saatavuuteen. Työnantajamielikuvan kehittäminen on jatkunut. On näyttöä erilaisin videoin ja ja muilla tavoilla, tehty tarinoiden Vantaaseen juttuja meidän hienoista työntekijöistä, heitä heitä on haastateltu. Ja pian meillä on

menossa nytte meidän viel rekry-ilmeen uudistaminen, joka alkoi ihan vuoden lopulla. Ja toivottavasti keksimme jotain rohkeaa ja rentoa, että saisimme sitä kautta myös mielenkiintoa, ja moni kävis kurkkaamassa sitten noita meidän paikkoja. Hyvinvointialueen luovutus toteutettiin sekä perustuotannon että tukipalveluiden osalta vuoden vaihteessa, oli pitkällinen prosessi. Sitten meillä on noi Kunta-Kymppi-tulokset tuli tossa syksyllä, ja ne olivat hyvät ja verrataan itseämme näihin kuutosiin, eli muihin suuriin kaupunkiin. Ja meidän vahvuus on erityisesti johtamisessa ja työyhteisössä. Ja viime vuonna päästiin henkilöstön osaamisen kehittämisessä jo siihen vähän niin kun korona- koronaa edeltävien vuosien tasoon. Eli että noita oppimistyöpäiviä alkoi kertyä ihan kunnolla. Oli ne kaks koronavuotta, niin näkyi selkeästi siinä, että että ei ollut. Ja tänä päivänähan toi henkilöstön koulutuspäivät osa tapahtuu (-) [0:12:03] ja tämmösten virtuaalisten oppimisten kautta, osa tapahtuu sitten livenä, ja osa tietysti sekä että. Haasteitakin aina organisaatiossa riittää ja tänne oon niitä niitä laittanu. Ja jotenkuten sanoisin, et toi, jonka olen tohon poltannut keskelle tää työvoiman saatavuus, niin kyllähän se on semmonen suuri haaste, joka on viime vuoden aikanakin kasvanut entisestään. Ja tietysti tässä uudessa kaupungissa se on nyt erityisesti varhaiskasvatuksen opettajat. Ja sit meillä on yksittäisiä asiantuntijatehtäviä, jossa jossa se tosi selkeästi näkyy, eli hakijamäärät ovat todella vaatimattomia. Ja tämä tilanne tietysti työllistää tosi paljon linjajohtoa. Ja HR:ssä olemme tukeneet ja keksineet ja sparranneet erilaisia tapoja. Ja tänä päivänähan työvoimaa pitää pieninä puroina sieltä täältä erilaisin konstein löytää. Ei ole enää mitään semmosta mitä vois keksiä tällä yhdellä konstilla tää homma niin kun selätettäis.

Sairauspoissaolot kasvoi viime vuonna aika paljonkin. Työterveyshuollon kanssa kun käytiin keskustelua, niin meidän työterveyshuollon toimija, joka viime vuonna koko henkilöstön osalta oli Terveystalo, heidän 600.000 työntekijäasiakkaan osalta, niin toi keskimäinen prosent- kasvuprosentti oli 21. Eli meillä pienempi, mutta minusta toi on hurjan, hurjan iso prosentti. He totee, et sen taustalla on aika paljon tämmösiä yhteiskunnallisia ilmiöitä, ja yhteiskunnan yleinen epävakaus, taloustilanne ja niin pois päin. Ja sit syksyn infektiokaudet oli poikkeuksellisen useita ja massiivisia. Eli osa tulee tämmösistä selittävästä tekijöistä. Mutta kyllä koen, että meillä on paljon tänä vuonna tehtävää, et saada tilanne niin sanottuun haltuun ja päästään meidän normaalitasoon. Ja varmaan valtuuston asettamien tavoitteiden mukaan pitäisi vielä

senkin senkin niin kun alle alle mennä. Sitten sairauspoissaolo diagnoosien takia takana nämä mielenterveysperusteiset poissaolot niissä niitten osuus kasvaa siitä kokonaismäärästä. Ja ne on tässä muutaman vuoden olleet olleet niin kun kasvusuunnassa. Eli siinä meillä on kans tekemistä tänä vuonna tai anteeks viime vuonna jo käynnistetty joitakin asioita. Mutta se on selkeesti kans semmonen ilmiö, joka on olemassa, jota monet pohtii. Ja varmaan niin kun apuja muualtakin saadaan, mutta meilläkin on semmosia pienimuotisia kokeiluja. Ja katsotaan, että saadaanko niillä aikaan vaikuttavuutta.

Sit lähtövaihtuvuus kasvoi. Mutta sekin on yleinen trendi. Meidän lähtövaihtuvuus oli aika samalla tasolla, kun on kuullu mitä mitä Espoossakin, Helsingissä hieman korkeampi. Sitten tosta Kunta-Kymmenen tutkimuksesta voidaan nähdä, että asiakkaiden käytös, osa meidän työntekijöistä kohtaa välillä hyvinkin ala-arvoista. Ja meidän pitää uudestaan tää meidän kolmen vuoden takainen Ollaan ihmisiksi -kampanja pitää mielessä ja nostaa nostaa esiin esiin, että se on eli uhka- ja väkivaltatilanteet niin on liian yleisiä.

Ja sitten haasteeks laitoin, oisin voinu laittaa myös onnistumiseks, mut kylhän toi haaste on ollu tää HR ja palkkahallinnon järjestelmän vaihto, joka toteutettiin lokakuussa. Ja kyllähän se on niin kun haastanu koko meidän organisaation organisaation. Ja kiitos kuuluu kaikille meidän organisaation jäsenille siinä, että yhdessä me kuitenkin onnistuimme ja saimme palkat ajoillaan ajoillaan maksettua. Ja meillä on yhteistyökumppanina tai järjestelmä- tai ohjelmistotoimittajana on Sarastia. Ja tää yhteistyö on ollu aika takkusta sen takia, että Sarastian resurssit jo heti meidän käyttöönoton jälkeen, niin liukuivat hyvinvointialueelle. Heiltä tuli kahdeksan hyvinvointialuetta asiakkuuteen. Ja meidän toi käyttöönottoprojekti, emme ole vielä vastaanottaneet tuota projektia, koska siellä on tekemätöntä projektihäntää. Ja meillä seisoo valtaosa tuosta projektirahoista vielä täällä Vantaan kassassa. Eli maksamme vasta sitten, kun olemme kaiken sen saaneet mistä olemme olemme sopineet.

Sit mä hyppään täältä näitä dioja, mä muutaman muutaman dian vielä tässä näytän. Täältä ihan loppupäästä täst näkee tän sairauspoissaoloprosentin kasvun. On niin kun prosentuaalisesti laskenu eli nyt se on 5, viime vuonna 4.38. Ja sitten tossa oli toi diagnoositieta, josta josta näytin, eli mielenterveysperusteiset 27 %. Tuolla on laitettu yhteen noi esimiehen luvalla ja muut pienet diagnoosiryhmät. Kun meidän

työterveyshuoltohan ei tietysti näe esihenkilön luvalla annetut, niin niissä ei näy niitä diagnooseja. Sen takia ne on noin isona isona ryhmänä ryhmänä tuolla. Mutta että oikeesti pitää katsoo noita mistä diagnoositiedot työterveys saa käyttöönsä. Ja sitten täällä oli tää lähtövaihtuvuus, josta mainitsin. Tämä luku, jonka tässä nyt näätte, niin toi 10.9, niin se on nyt tää uus uuden kaupungin, jos me se sote ja pela otettais tohon, niin se kasvaa muutaman prosenttiyksikön tuosta tuo koko kaupungin luku.

Mä päätän tähän, jotta jää aikaa myös kysymyksille. Et kun vielä löytäisin takaisin tuonne, niin mä saan tämän mun jaon pois, noin, kiitoksia.

0:18:50.5 puheenjohtaja Lindtman Antti

Nyt voi esittää kysymyksiä. Aloitetaan Eerolasta. Olkaa hyvä. Pyydetään pvp puheenvuoro sieltä chatista. Eerola, sen jälkeen Kähärä, Eerola ole hyvä.

0:19:07.9 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Kysymykseni koskee niin sanottua koronabonusta eli tällasta 600 euron kertakorvausta, jota Vantaan kaupunki on vielä tämän vuoden puolella maksanut hoitajille. Hoitajilta tulleen palautteen mukaan, niin tän kertakorvauksen maksatus on tapahtunu tavalla, jonka osa työntekijöistä kokee erittäin epäoikeudenmukaiseksi. Mä olen saanu tästä eräästäkin vantaalaisesta palvelutalosta seuraavaa palautetta. Tää on ihan lyhyt. "Palvelutalon kanssa samoissa tiloissa ovat myös kotihoidon työnjakajat. Heidät siirrettiin etätöihin, he eivät kertaakaan ole tehneet välitöntä asiakastyötä missään vaiheessa. Heille maksettiin 600 euron palkkio. Ja seinän toisella puolella olimme läsnä koko ajan valmiustilassa suojarusteisiin pukeutuneina. Talomme meni niin sanottuun täyssulkuun, omaiset eivät päässeet vierailulle, olimme ainoat ihmiset moneen kuukauteen asukasukaillemme. Meille ei maksettu mitään. Miksi meidän työpanosta ei arvostettu?" Ja mun kysymykseni nyt kuuluu, että mitä kaupungin henkilöstöhallinto vastaa tähän? Miksi tässä asiassa on toimittu tavalla, jonka osa hoitajista kokee hyvinkin epäoikeudenmukaiseksi? Ja mitä tilanteen korjaamiseksi on tarkoitus tehdä?

0:20:26.2 puheenjohtaja Lindtman Antti

Ja sitten täällä on pyydettyjä puheenvuoroja vielä Kähärä, Jääskeläinen, Hall, Nummela. Eli Kähärä.

0:20:34.0 valtuutettu Kähärä Sirkka-Liisa

Kiitos. Toivottavasti ääni kuuluu. Olisin kysynyt sitä. Ei kuulu?

0:20:44.1 puheenjohtaja Lindtman Antti

Hyvin kuuluu.

0:20:46.5 valtuutettu Kähärä Sirkka-Liisa

Hyvin kuuluu. No niin, olisin kysynyt sitä, että tota noin niin kun nuorisopalveluissa niin on nuorisotyöntekijöiden vakansseja, puuttuu täl tai työntekijöitä puuttuu siten, että 70:stä tuota noin niin nuorisotyöntekijävakanssista, niin 22 on tyhjillään. Eli ei ole hakijoita näihin tuota noin niin tyhjiin vakansseihin. Eli puutos on noin 35 % nuorisotyöntekijöistä. Ja tää ongelma on alkanut jo viime syksynä, niin olisin kysynyt, niin Kirsi-Marja Lievoselta, että mitenkä HR on niin kun aikoo reagoida tähän ongelmaan? Ja miten mitä asioita niin kun pitäisi hoitaa toisin, jotta Vantaan kaupungille myös saataisiin uusia nuorisotyöntekijöitä, kiitos.

0:21:33.3 puheenjohtaja Lindtman Antti

Jääskeläinen.

0:21:35.4 valtuutettu Jouko Jääskeläinen

Joo puheenjohtaja. Mehän tästä teemasta tuolla tarkastuslautakunnassa myöskin keskustelimme. Ja muistukin siellä mieleen vuoden 1992, jolloin löysin valtuustosalin laatikosta lapun, jossa vuonna -88 ihmeteltiin sitä mistä kunta saa työntekijöitä, kun menee julkisella tai avoimella sektorilla niin hyvin ja sitten -92 tiedettiin jo se, että kun oli tulijoita kovasti. Tilanne on nyt kovin toisenlainen ja toisinpäin. Työvoimaa on selvästi puutetta sekä maaseudulla että kaupungeissa, jos näin voi sanoa. Onko sulla mitään arvioita siinä, onko nyt jotakin erityistä, jota voidaan tässä tehdä? Onko se pelkästään tämä palkkakilpailu sitten, joka jolla vielä tässä kuljetaan? Voidaanko historiasta oppia oppia mitään?

0:22:25.1 puheenjohtaja Lindtman Antti

Valtuutettu Hall.

0:22:29.9 valtuutettu Hall Anu

Kiitos puheenjohtaja. Yksi kaupungin vetovoimatekijä työvoiman saatavuuden kannalta on kunnollinen työterveyshuolto. Ja nyt korviin on kantautunut sellainen, että se on erittäin ruuhkautunut se kaupungin työterveyshuolto, ja sinne ei pääse ollenkaan. Kehotetaan jopa turvautumaan kunnallisiin palveluihin, niin miten miten vastaat Kirsi-Marja tähän tilanteeseen? Kiitos.

0:22:55.8 puheenjohtaja Lindtman Antti

Nummela.

0:22:56.2 valtuutettu Nummela Nina

Kiitos puheenjohtajaa ja kiitos esityksestä. Mainitsit, että lähtövaihtuvuus on suuri ja se on kasvanut. Niin mihin nää menee nää työntekijät, että et onko se yksityinen puoli vai onko se lähikunnat? Mikä on siellä niin kun siellä se kohde mihin he menee? Ja ja mitkä on ne suurimmat syyt, että lähdetään pois? Kiitos.

0:23:23.4 puheenjohtaja Lindtman Antti

Ja vielä Kauppinen.

0:23:26.9 valtuutettu Kauppinen Sirpa

Kiitoksia. Miks toi lähtövaihtuvuus on kasvanut ja sitten ja on noin suuri ylipäättänsä Vantaalla? Ja toinen kysymys ois sit siitä, että että kun meillä on tää työvoiman saatavuus aika haasteellista erityisesti tietyil aloilla, niin riittääkö meidän nykyiset keinot, nykyiset porkkanat siihen, että me saadaan työvoimapula näissä tietyissä alueissa haltsattua ja kuinkahan pitkään siihen menee?

0:23:58.7 puheenjohtaja Lindtman Antti

Onko muita kysymyksiä? Rajataan kysymykset tähän. Ja sitten Kirsi-Marja Lievonen, ole hyvä.

0:24:07.5 Lievonen Kirsi-Marja

Joo kiitoksia. Täs oli ensimmäisenä oli tämä Eerolan kysymys, joka liitty tähän korona kertaerään 600 euron erään, josta ovat, josta ovat siis Kuntatyönantaja ja Sote ry sopineet viime syksynä. Ja tää on perustunut siihen valtakunnansovittelijan pohjaratkaisuun. Se on hyvin tarkkaan määritelty, niin siellä TES:ssä ja VES:ssä, et mikä on se ryhmä, jolle se kohdennetaan, mitkä on ne toiminnot ja muuta. Ja Vantaan kaupunki on noudattanut niin KT:n ja näitten pääsopijajärjestöjen tulkintaa siitä, että mitä tässä on tarkotettu. Eli eli sitä ei ole lähtökohtasestikaan tarkotettu kaikille sote-sopimuksen piirissä oleville tai kaikille hoitohenkilökunnalle tai niin poispäin. Eli eli se on valtakunnan tasolla sovittu, että keille keille se tulee. Ja joka ikinen kerta, kun on tällasia erityisiä jollekin ryhmälle kohdistuvia eriä, niin ainahan tässä ne, jotka eivät saa, niin kokevat sen epäoikeudenmukaiseksi. Tää on ollu erikoinen erä, sillä tavalla, että tähähän on laitettu maksuun nyt maaliskuun palkoissa ja tähänhän on maksanut Vantaa Kerava hyvinvointialue niille työntekijöille, jotka ovat hyvinvointialueen

palveluksessa. Mutta Vantaan kaupunki on joutunut niin kuntien kirjanpitosuosituksen mukaan, niin laittamaan tähän omaan tilinpäätökseensä velaksi silloin tonne tilinpäätökseen. Ja kun se on Vantaan kaupungin rahoilla rahoitettava erä, niin Vantaan kaupunki on silloin joulukuussa käynyt yhteistoiminnalliset keskustelut silloisten pääluottamusmiesten kanssa. Ja meillä on se tieto, että Vantaa Kerava hyvinvointialue on myös keväällä käynyt vastaavat. Eli on käyty lävitse nämä toiminnot ja ne ammattiryhmät, jotka tän saa. Ja meillä ei oo ollu mitään eriävää näkemystä työnantajalle ja ammattijärjestöä siitä, että mikä tää kohdennus kohdennus on ollut.

Kähärä kysyy noista nuorisotyöntekijöistä. Toi tilanteen karuus karuus on tullu ainakin HR:n tietoon vasta tossa helmi-maaliskuun vaihteessa. Eli että siellä aika paljon oli sitten helmikuussa noita irtisanoutumisia. Ja nyt me ollaan käyty sitten kaupunki kulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan, nuorisopalveluiden ja HR:n kesken keskustelua, et mitä kaikenlaisia toimenpiteitä meillä meillä voi olla tän, et me niitä saatavuutta saadaan lisää. Ja tuolloin nuorisopalvelut jo itse lähteny sitte ihan hyvin hyvin viemäänkin asioita eteenpäin ja yhdessä näitä. Ja nyt olemme käyneet myös keskustelua osana sitten meidän tulevia järjestelyvaraneuvotteluita. Eli palkka-palkkakeskustelua ja tämän tyyppistä. Ja olemme huomanneet, että nuorisotyöntekijän tehtäväkin on melkomoisesti tässä muuttunut myllerryksessä. Ja uudistamme myös ton tehtävä- tehtäväkuvauksen.

Jääskeläinen tuossa tohon saatavuuteen kiinnitti huomiota. Ja kyl mä joten kuten sanoisin, että tää on erityinen tilanne, joka tässä on nyt muutaman vuoden ollu. Et minusta tuo korona ensinnäkin sotki jollain tavalla työmarkkinat. Ja erityisesti tietysti sosiaali- ja terveydenhuollon. Ja siellähän tuli ihan uusia ilmiöitä, vuokrafirmoja tänne markkinoille ja muuta. Et se on niinku ihan oma. Mut kylhän tässä selkeesti me olemme tulleet nyt siihen vaiheeseen suomalaisessa yhteiskunnassa, et meidän ikäluokat on pienentyneet. Meille tulee entistä vähemmän työ- työntekijöitä ja meiltä lähtee kuitenkin enemmän enemmän eläkkeelle. Eli nyt yhteiskunnan eri sektoreilla käydään vähän kilpailua siitä, että minne ihmiset hakeutuvat. Kylhän sit kuitenkin sanoisin, että tää työvoiman saatavuustilanne on pahin täällä pääkaupunkiseudulla. Eli kun kollegoiden kanssa juttelee ympäri maasta maata, niin esimerkiks jossain Oulussa on nyt vasta ruvettu tunnus- tunnistamaan, että varhaiskasvatuksessa alkaa olla pulaa. Mutta et meillähän se on täällä jo kuitenkin pidempää pidempään ollut. Ja sehän ei oo nopeaa, et me niitä koulutuspaikkoja saataisiin tänne Uudellemaalle. Se,

et vähintään sen osuuden mitä meillä ois työpaikkoja ja paljonko meillä ois nuoria, mutta kylhän se kuitenkin niin kun asiaan auttaa auttaa paljon. Ja kyl mä sit sanoisin, että minusta se tärkein asia on se hyvä organisaatio ja hyvän organisaation maine. Ne upeat vetovoimaiset työyhteisöt ja hyvä johtaminen, jonka eteen Vantaa on tehnyt pitkään pitkään työtä, niin kyllähän se hyvä kello kello niin kun kuuluu kuuluu ja se, että me pidetään nykyinen henkilökunta täällä meillä.

Ja sit oli kysymys tästä työterveyshuollosta. On totta, että viime syksynä ihan tossa vuoden lopussa, niin meidän työterveyshuolto oli hyvinkin ruuhkautunut ja me oltiin siitä useammankin kerran jouduttiin Terveystalolle reklamoimaan. Ja sitten he keksivät vähän toisenlaisen toimintakonseptin, jonka jälkeen ei ole tullu enää ollenkaan sillä tavalla palautetta. Ja nyt tän vuoden puolella ei tuonne näitten, meillähän on nyt tän vuoden puolesta jo kaksi toimijaa, työterveyshuollossa meillä oli kilpailutus syksyllä. Eli varhaiskasvatus ja kaupunkiympäristö on tällä hetkellä Aavalla, ja muu organisaatio Terveystalolla. Ja kummankaan palvelutuottajan kanssa, kun me seuraamme koko ajan paljonko heille tulee näitä palautteita meidän henkilökunnalta, niin niin Aavalle ei ole tullut yhtään negatiivista palautetta ja Terveystalollakin oli kahden ensimmäisen kuukauden aikana ihan vain kaksi palautetta. Eli eli kyllähän tää tilanne on saatu saatu niin kun sillä tavalla haltuun. Totta kai voi olla, että osa meidän henkilökunnasta kokee, että palvelusopimus, jota olemme monta vuotta noudattaneet, että he kokis, että se on suppea, koska meillähän ei ole, meillä on terveyden, siis meillä on yleislääkäritasonen sairaanhoito. Mutta sitten, jos sulla on joku diagnostisoitu sairaus, sanotaan nyt vaikka diabetes, ja sen diabeteksen seuranta ei ole meidän työterveyshuollossa vaan se on sitten siellä missä ihminen sen haluaa olla. Ja mä tiedän, et täs tulee jonkin verran niinku palautetta palautetta tänne meidän puoleen. Mut kun me halutaan pitää se työterveyshuolto kuitenkin niinku työkykyisyyteen liittyvänä painotuksena. Ja ja niinhän noi Kela-korvauksetkin niin ohjaa. Me käytetään ihan maksimaalinen määrä niin sairaudenhoitoon eli se osuus mitä Kela myös työnantajalle sitten korvaa.

Sitten oli kysymys. Nummela kysyi noista, et miksi ihmiset lähtee. Lähtöpalautteista nähdään, että siellä on tavallaan niin kun kolme syytä. Kaksi on yksilöstä tulevia syitä. Eli muuttoa paikkakunnalta pois, eli pääkaupunkiseudultakin muutetaan jonnekin muualle niin, et ihmiset kokee, et se vie myös työp- niinku, et kannattaa työpaikkakin hakee jostakin muualta. Sitten urakehitystä on siellä mainittu. Ja kyllä sitten

kolmantena syynä organisaatiosta johtuvana syynä, niin ihmiset laittaa, että palkan pienenus. Eli eli kyllä se näkyy niin kun tommosena yleisenä yleisenä mainintana.

Ja sitten oli viimeinen kysymys, niin oli Kauppiselta tuohon lähtövaihtuvuuteen. Niin kun mä sanoin, niin me olemme hyvin samalla tasolla kuin Espoo, Helsinki sitä enemmän. Eli kyllä se näkyy meillä kaikilla, että täällä on ns. työntekijämarkkinat. Ja ne näkyy myös yksityisissä firmoissa. Eli eli ihmiset vaihtaa työpaikkaa tällä hetkellä. Viime vuonna paljon herkemmin, kun niitä työpaikkoja kuitenkin on tarjolla tarjolla. Eli kyllä täällä on niinku erilainen aika- aikakausi tullu. Ja ehkä tämä nuorempi polvi onkin sellaista, että se ei enää usko niin pitkiin työsuhteisiin kun aikasemmin. Eli eli joudumme tottumaankin siihen, että rekrytointiin pitää satsata. Ja organisaatio pitää olla todella hyvässä kunnossa. Eli eli että me keitämme sen, että sitä vaihtuvuutta on satsata perehdytykseen ja niihin hyvään työyhteisöön. Mä osaa löytää semmosta taikakeinoa, joka meillä ei tuol saatavuusohjelmassa ollu. Siellä oli hyvin laaja-alaisesti niin näitä keinoja esitelty. Tässä ihan lyhykäisesti. Kiitos.

0:34:05.7 puheenjohtaja Lindtman Antti

Täällä ehdin rajata jo kysymykset edellisiin, mutta oliko siellä Järällä vielä tullut kysymys?

0:34:14.6 valtuutettu Järä Juha

Kyllä olisi yksi kysymys vielä, kiitos.

0:34:18.3 puheenjohtaja Lindtman Antti

Tän kerran annetaan armon käydä oikeudesta.

0:34:19.9 valtuutettu Järä Juha

Kiitos siitä. Olisin kysellyt tästä, kun oon kuullu vähän huolestuttavia uutisia tästä nuorisotyöntekijä tilanteesta. Ja siitä kilpailukyvyystä mikä tota naapureihin verrattuna siellä on alhasempi palkkaus. Ja tota eri syistä lähdetään sieltä pois. Mm. tämän katujengitilanteen takia ja muitakin syitä toki löytyy. Niin onko tähän olemassa nyt tulossa muita, kun rekrytointikeinollisia tota parannuksia, että saatais ne virat täytettyä. Ja tota toinen sitten tietenkin, että olisiko jotain siellä virkahenkilöstöllä jotain ideoita, mistä tätä rahaa sitten, kaivattua rahaa saataisiin? Olisiko esimerkiksi nämä edustuskulut tai seminaarireissut ym. yksi keino hankkia rahoitusta lisää? Kiitos.

0:35:15.2 puheenjohtaja Lindtman Antti

Ja sitten täällä oli vielä jäi vastaamatta, et riittääkö keinot ja porkkanat työntekijöiden saamiseksi työvoimapulasta kärsiville toimialoille ja millä aikataululla työvoimapula saadaan hanskaan? Se on kysymys. Hyvä.

0:35:29.9 Lievonen Kirsi-Marja

Joo kiitos. Mä luulin vastanneeni tossa, kun mä sanoin, et entiset keinot meillä meillä on käytössä. Ja kyl on mun pitää valitettavasti sanoo, että enpä usko, että vuonna 2023 tilannetta ratkaistaan. Ja jos me puhutaan varhaiskasvatuksen opettajista, niin kyllä se vie useita vuosia ennen, kun meillä on semmosta, semmosta tilannetta, jos nykylainsäädännöllä mennään, että meillä kaikki varhaiskasvatuksen opettajavirat, jotka pitäis vuonna 2030 olla täytetty pätevällä henkilökunnalla niin olis, jos se ei jotaki radikaalia muutosta keksitä. Ja sitten noista nuorisopalveluista jo tos aikasemmin sanoinkin jo noista nuorisotyöntekijöistä. Eli että laaja-alaisia erilaisia toimenpiteitä tietysti painottuu hyvin paljon niinku siihen rekrytointiin, oppilaitosyhteistyöhön, oppisopimuskoulutukseen. Ja mainitsin jo sen, että kyllä meillä tota palkkausta ja tehtävän vaativuuttakin tässä tässä tarkistellaan. Ja kyllä meillä rahaa siihen on, koska meillä on tulossa järjestelyvaraneuvottelut. Ja sittenhän meillä oli ystävällisesti kaupunginvaltuusto antanut sen ylimääräisen miljoonan, jota jaetaan nyt sitten tässä järjestelyvaraneuvotteluiden niinku osana. Että teemme kaikkemme, että olemme edelleen jatkossakin sellanen organisaatio, minne myös nuorisotyöntekijät haluavat tulla.

02 Osallistuva budjetointi

0:37:13.8 puheenjohtaja Lindtman Antti

Okei. Nyt todetaan tämä kohta selostetuksi. Ja sitten mennään osallistumaan budjetointiin. Katson tästä kelloa, että ihan hivenen ollaan jäljessä, mutta kiritään kiinni. Osallistuva budjetointi ja osallisuusasiantuntija Mari Lehtoruusu tulee tämän meille selostamaan. Ole hyvä.

0:37:42.6 osallisuusasiantuntija Mari Lehtoruusu

Oikein hyvää.

0:37:46.5 puheenjohtaja Lindtman Antti

Nyt kuuluu kovin huonosti.

0:37:49.2 osallisuusasiantuntija Mari Lehtoruusu

Kuuluisko nyt paremmin?

0:37:51.0 puheenjohtaja Lindtman Antti

Nyt kuuluu paremmin.

0:37:52.2 osallisuusasiantuntija Lehtoruusu Mari

Loistavaa, jees, hienoa. Eli tota meitä on itse asiassa kaks selostajaa. Eli pistetään Kaisan kanssa homma puoliksi. Mä voin vaikka nyt jakaa täältä vielä, sori Kaisa, nyt mä jaoin sun päälle, mut ei anneta sen häiritä. Elikäs mukavaa iltaa vaan mejän puolesta kaikille. Ja tosiaan kiva, että saatiin tulla teille juttelemaan tästä osallistuvasta budjetoinnista ja kysymään vähän valtuuston mielipidettä jo tässä vaiheessa siitä, et minkälaista mallia meidän Vantaalla tulis rakentaa. Ja tota me ollaan tosiaan osallisuuspalveluista, joka on tällänen ehkä lempinimi mejän tiimille, joka kehittää ja koordinoi osallisuustyötä Vantaalla. Ja tarjotaan sisäisiä palveluita ennen kaikkea eli tuetaan kaikkia vantaalaisia työntekijöitä huomioimaan osallisuutta ja osallistamaan asukkaita päätöksentekoon. Mut osallistuva budjetointi olis tänään aiheena. Ja mennään ensin vähän semmosia perusasioita ja sit sen jälkeen pääsette kuulemaan, et missä vaiheessa ollaan tän kaupunkitasosen osallistuvan budjetoinnin suunnittelussa ja kehittämisessä. Mut ensinnäkin osallistuvasta budjetoinnista yleisesti, niin täähän on tämmönen demokratia innovaatio, jonka ytimessä on ottaa asukkaat tiiviisti mukaan päättämään yhteisten verovarojen käytöstä. Ja tää juontaa juurensa tonne -90-luvulle ja Porto Alegre kaupunkiin Brasiliaan. Innovaatio on sieltä levinny maailmalle ja tota Suomessa osallistuvaa budjetointia on tehty erityisesti 2010-luvulla. Ja yhä usempi kunta ja kaupunki tätä menetelmää käyttää. Ehkä sillee lyhyesti kuvattuna vois sanoa, että osallistuvan budjetoinnin ideana on, että useissa tapauksissa päättää ennalta jokin summa, jonka käyttöön sitten asukkaat pääsevät ideoimaan (-) [0:39:48.2]. Niitä ideoita mahdollisesti yhteiskehitetään virkakunnan ja asukkaiden kesken ja sitten valitaan parhaat ideat toteutettavaksi äänestämällä. Näis osallistuvan budjetoinnin malleissa on kuitenkin variaatioita eikä oo vaan yhtä ainutta oikeaa tapaa tehdä osallistuvaa budjetointia. Ja ei myöskään oikeastaan voi niin kun yhden kaupungin tai kunnan tapaa siirtää suoraan sellasenaan toiselle käyttöön. Eli tää voi rakentua hyvinkin monenlaisilla tavoilla kuntaorganisaatiossa sekä budjetin että ihan niin kun työn järjestelyn näkökulmasta. Ja osallistuva budjetointi Vantaalla tukee ja tukisi hienosti tätä meidän kaupunkistrategian toteutumista. Ja meillä on se

tällä hetkellä meidän sitovissa tavoitteissa tälle vuodelle. Ja lisäksi sitten Osallistuva Vantaa -ohjelmassa, joka on meidän osallisuustyötä ohjaava ohjelma, niin se on siellä aika keskeinen tavoite meidän alueellisen osallisuuden kehittämisessä. Osallistuva budjetointi tarjoaa väylän asukkaille innovointiin. Ja myöskin tällä meidän kaltaisessa monikeskuksisessa kaupungissa tää toimii erityisen hyvin tukemaan sitä kaupunkilaisten osallistumista ja sitoutumista siihen omaan lähiympäristöön. Ja ehkä meillä sitten myöskin vahvistaisi näitä meidän kukoistavia kaupunkikeskuksia. Tälle dialle on nyt koottu vähän OSBUn eli osallistuvan budjetoinnin historiaa Vantaalta. Eli meillä tätä on tehty jo jonkun aikaa. Nyt viimesimmät kolme kierrosta on toteutettu osana myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa ja MEK-ohjelmaa. Ja nää on ollu tällasia kaupungin osatasoisia osallistuvia budjetointeja. Eli esimerkiksi nyt vaikka viime vuonna toteutettu Meidän Myyrmäki on koskenut Myyrmäen kaupunginosaa, ei sitä koko suuraluetta. Ja näissä on sit ollu perusteena siihen, että miksi juuri tietyllä kaupunginosalla on tehty osallistuvaa budjetointia, niin tämä meidän MEK-ohjelman segregatioindikaattorit eli on pyritty sillä tukemaan tätä eriytymiskehityksen katkaisua. Ja nyt tänä vuonna meillä on käynnissä Vantaan kouluissa ja oppilaitoksissa osallistuvaa budjetointia liittyen tähän meidän vaikuttajapäivään, joka on pitkän tradition omaava vuorovaikutusmalli meidän lapsille ja nuorille. Ja tulee tota tässä keväällä sitten päätökseensä tämä tämä tota veto. Ja sitten tänä vuonna myös tarkoitus laajentaa tää koko koko kaupunkia koskevaksi tämä osallistuva budjetointi. Eli yksittäisistä kaupunginosista kaupungin laajuiseksi.

Ja vielä hieman rahasta. Eli tota meidän hankejohtoryhmässä on viime vuoden loppupuolella päätetty varata 1,2 miljoonaa euroa tähän osallistuvaan budjetointiin. Siitä 400.000 tulis tuolta niinku lisää päälle talousarvioon ja sitte 800.000 katujen ja puistojen investointimäärärahoista, eli korvamerkittäisiin sitä ikään kuin olemassa olevaa budjettia. Ja tota tästähän on selkeästi valtuustossa halu tehdä osallistuvaa budjetointia, koska olemme tosiaan saaneet tän valtuustoaloitteen myöskin osallistuvasta budjetoinnista. Ja ja käsittääkseni ehkä ootte käsitelly sen vastauksenkin siihen liittyen. Mutta seuraavaks mä antaisin nyt äänen ja puheenvuoron Kaisalle, joka pääsee kertomaan kertomaan teille tästä, et miten tätä vantaalaista osallistuvaa budjetoinnin mallia tässä keväällä suunnitellaan. Ja Kaisa on tosiaan nyt tullu tähän meidän remmiin mukaan reilu kuukausi sitten, eli on tuore

asiantuntija täällä meillä Vantaalla. Mut ei muuta, kun ole hyvä Kaisa. Kerro meille vähän, et mihin mihin me perustetaan tätä osallistuvaa budjetoinnin suunnittelua.

0:43:39.7 osallisuusasiantuntija Kutilainen Kaisa

Kiitoksia Mari.

0:43:40.6 puheenjohtaja Lindtman Antti

Olkaa hyvä.

0:43:42.2 osallisuusasiantuntija Kutilainen Kaisa

Eli tosiaan siirryttiin dialla vähän eteenpäin. Ja tässä on sitten muutamia esimerkkejä muista kaupungeista. Ja kuten Mari mainitsi, niin tämä on Suomessa tosiaan tuossa 2010–2020-luvulla nyt laajentunu hyvinki niinku moniin kuntiin ja ihan siis isompiin kuntiin ja pienempiin, isompiin kaupunkeihin ja pienempiin kuntiin. Helsingissä tätä tehdään aika aika isollakin volyymilla. Ja siellä on määritelty, että tehdään kahdesti valtuustokaudessa tämmönen OmaStadi -osallistuvan budjetoinnin kierros. Ja ja Helsinki sitten kerää aika laajalla kattauksella kaupungin toimintaan liittyviä ideoita kuntalaisilta. Helsingissä tuo rahoitus on on erillisessä säätiössä elikkä elikkä tässä tosiaan mistä tämä raha otetaan, niin on paljon myös variaatioita. Tampereella puolestaan osallistuvaa budjetointia on lähdetty tekemään hyvinkin vahvalla tämmösellä teemakärjellä. Elikkä siellä on tehty osallistuva budjetointi lasten ja nuorten hyvinvointiin ja sitten turvalliseen arkeen. Turku puolestaan sitten tekee myös hyvin niinku omalla tavallaan. He ovat avanneet kaupungin budjettia asukkaille, elikkä elikkä se on sieltä toimialojen rahoituksesta sitten mistä tämä Turun asukasbudjetti otetaan. Ja ja jos Helsingissä esimerkiksi määrärahat on jaettu suuralueiden asukasluvun mukaan, niin Turku sitten jakaa aika lailla suuralueiden kesken tasan tuon tuon rahoituksen mikä on käytössä. Sitten myös Tuusula on ollut hyvinkin niinku aktiivinen osallistuvan budjetoinnin toteuttaja jo itse asiassa vuodesta 2017. Ja siellä on tehty siis joka vuosi osallistuvan budjetoinnin prosessi mikä on hyvin tiivis tahti toteutuksen näkökulmasta, koska sitten paitsi, että meidän pitää saada asukkaat mukaan sekä ideoimaan, yhteiskehittämään että äänestämään niistä ehdotuksista, niin sitten jää vielä se toteuttaminen. Eli se vaatii kuitenkin aikaa. Ja myös Tuusulassa ollaan nyt sitten siirtymässä tällä viimeisimmällä osallistuvan budjetoinnin kaudella kaksivuotiseen toteutukseen. Ja tää on yks semmonen trendi mikä monissa kaupungeissa ja kunnissa nähdään. Eli eli niin kun sille osallistuvalla budjetoinnille

otetaan kunnolla aikaa, että saadaan ne hankkeet sitten toteutettua laadukkaasti eteenpäin. Ja sitten tuossa vielä näkyy Lahden ja Riihimäen esimerkit. Mutta tosiaan hyvinkin pienet paikkakunnat ovat lähteneet tätä osallistuvaa budjetointia toteuttamaan. Eli tämä nähdään ihan selvästi tosi tärkeänä tapana sitten saada asukkaita kunnan toimintaan mukaan. Vantaan osallistuvan budjetoinnin mallia rakennetaan tiiviissä yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Eli kaupunkiin on nyt perustettu tällöinen asiantuntijoiden osallistuvan budjetoinnin kehittäjäryhmä, joka on käynnistänyt työskentelynsä sitten tuossa tammikuussa. Tammikuussa oli myös tämä kaupungin avoin osallistuvan budjetoinnin seminaari, missä siitä saatiin vähän esimerkkejä sekä tuolta Helsingistä, et miten he ovat muokkaamassa omaa osallistuvan budjetoinnin mallia, mutta myöskin kuultiin innostavia puheenvuoroja tutkijoilta ja Sitrasta. Ja ja ollaan saatu niistä nyt sitten vaikutteita tämän valmisteluun. Tässä kehittäjäryhmässä on mukana sekä näitä tällöisten alueellisten OSBUjen konkareita meidän henkilöstöstä eli, jotka ovat jo useamman vuoden olleet toteuttamassa näitä pienempiä niin sanottuja MEK OSBUja, mutta myöski sitte uutta väkeä ja uusia uusia ideoita. Ja kehittäjäryhmä työskentelee nyt sitten tässä arviolta tuonne tämän vuoden syyskuulle saakka tämän mallin rakentamisen parissa. Elikkä tässä keväällä nyt luodaan ehkä, sanois tällöinen, et tehdään tätä siis iteroiden eliikkä pikkuhiljaa mallia mallia muokaten. Et keväällä tehdään ensimmäinen ehdotelma tästä meidän osallistuvan budjetoinnin mallista. Ja nyt olemme näitä alustavia ajatuksia teille esittelemässä ja sitten tarkoitus on mennä toukokuun alussa kaupungin johtoryhmään. Myös tässä val- valmisteluvaiheessa halutaan kuulla tietenkin asukkaita ja kaupungin henkilöstöä. Elikkä sitten toukokuussa on suunnitteilla asukas ja henkilöstön vuorovaikutusta. Ja taas näiden palautteiden perusteella sitten kehittäjäryhmän kanssa muokkaamme mallia eteenpäin. Johtoryhmään mennään uudestaan tarvittaessa kesä- tai elokuussa ja sitten alustavasti ollaan varattu ajat jo kaupunginhallituksen käsittelylle tuonne elokuun loppupuolelle, ja valtuustoinfo on sitten syyskuulle. Ja mikäli tässä tässä ei tule viivästyksiä matkaan, niin toiveena on, että sitten loka-marraskuussa pääsemme käynnistämään sen varsinaisen osallistuvan budjetoinnin vuorovaikutusprosessin, missä sitten asukkaat ensin ensin lähtevät ideoimaan ja sitten tulee tulee näitä muita vaiheita. Ja esittelen seuraavaksi tämänhetkisen suunnitelman siitä, et miten tämä Vantaan oma osallistuvan budjetoinnin malli voisi mennä. Ja alkuun tietysti korostan, että tämä on tosiaan tällöistä hyvin alustavaa aikatauluhahmotelmaa, että nämä

suunnitelmat tässä tässä tarkentuvat, koska koska ollaan vielä hyvin tässä suunnittelun alkuvaiheessa. Mut ajatuksena on se, että ideointi käynnistyisi tuolla lokai tai marraskuussa. Ja se on tietysti se missä asukkaita tarvitaan aktiivisesti mukaan ja tullaan tekemään siihen sitten tietenkin hyvin moninaista ja monipuolista viestintää ja vuorovaikutusta ja ja tavoitteena on, että meidän kaikissa pisteissä missä me tapaamme kuntalaisia on ne sitten kirjastoja tai asukastiloja, Vantaa infoa ja niin edelleen, niin me voisimme kutsua asukkaita mukaan tähän osallistuvaan budjetointiin. Mutta myös niin, että jalkaudutaan asukkaiden luokse vaikkapa kauppakeskuksiin ja ja tapahtumiin. Elikkä monessa paikassa sitten saadaan saadaan näitä asukkaita mukaan nyt tähän ideointiin. Vantaan mallissa suunnitellaan niin, että että äänestyksen jälkeen olisi tämmönen asiantuntija käsittely, elikä näitä ideoita sitten arvioidaan ja katsotaan sen mukaan, että ovatko ne mahdollisia tällä osallistuvalla budjetoinnilla toteuttaa ja vastaavatko ne osallistuvan budjetoinnin kriteereitä. Ideoita on mahdollista myös esimerkiksi yhdistää, jos siellä on hyvinkin paljon samantyyppisiä ideoita ja ehdotuksia, niin niitä voidaan laittaa yhteen. Ja ja tietenkin, että et sitten myös laskea niille hyvin tämmöstä karkeaa kustannusluokkaa. Tämän asiantuntija-arvioiden jälkeen asukkaat pääsevät sitten äänestyksen kautta priorisoimaan näitä hankkeita. Eli mitä mitä he oikeasti sitten sinne asuinalueelleen haluavatkaan toteuttaa. Ja ja tässä tietenkin myös sillä hyvin kattavalla viestinnällä ja vuorovaikutuksella on tosi tärkeä rooli, että saadaan mahdollisimman laaja joukko vantaalaisia sitten mukaan tuohon äänestämään. Vantaan mallissa suunnitellaan, että yhteiskehittäminen olisi sitten vasta tuon äänestysvaiheen jälkeen. Näemme, että se olisi resurssiviisasta ja myös saattaisi sitten ehkä luoda semmost yhteisöllisyyttä näiden läpimenneiden hankkeiden tuota ympärille asukkaiden asukkaiden suuntaan. Ja tämä olisi tosiaan sit semmosta yhdessä yhteiskehittämistä missä asiantuntijat ja asukkaat yhdessä pohtivat, että miten miten nämä rahat riittävät ja mitä oikeasti sitten saadaan toteutettua. Ja näemme myös, että toteutusvaiheeseen on tosiaan tärkeää varata Vantaallakin hyvin sitä aikaa. Tässä se on nyt hahmoteltu, että toteutusvaihe olisi ehkä noin 1,5-vuotinen. Ja toivomme myös siihen toteutusvaiheeseen vahvaa vuorovaikutusta ja asukkaiden osallistumista. Eli myöskin sit siinä toteutuksessa asukkaat voisivat jopa olla joitakin näitä hankkeita itse itse tekemässä. Ja mitä me sitten tavoittelemme tällä Vantaan osallistuvan budjetoinnin mallilla, niin on tietenkin se ennen kaikkea, että kasvatetaan kuntalaisten ja asukkaiden tätä osallisuuden kokemusta. Ja toivomme, että tämä osallistuvaan budjetointiin osallistuminen voisi

myös aktivoida asukkaita sitten osallistumaan muilla tavoilla. Osallistuva budjetointi tullaan to- toteuttamaan suuralueilla. Ja se tietenki sitten yksi keskeinen tavoite on se, että sitoutamme kuntalaisia siihen omaan asuinalueeseen ja lisätään alueiden veto- ja pitovoimaa ja viihtyisyyttä. Ja myöskin niitä asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia siihen omaan lähialueeseen. Halu- haluamme luoda erittäin selkeän ja ymmärrettävän prosessin tähän osallistuvaan budjetointiin, johon olisi helppo tulla eri vaiheissa mukaan. Ja tietenkin tässä sitten rakentuu tämän yhteisen tekemisen kautta myös tämmönen yhdessä tekemisen työkalutuuri Vantaan kaupungin ja sitte asukkaiden välille. Organisaation näkökulmasta haluamme lisätä henkilökunnan yhdessä tekemistä yli toimialarajojen ja ehkä löytää myös semmosia uusia luovia tapoja työskennellä yhdessä ja rakentaa tulevaisuuden Vantaata. Hyvin keskeisenä näemme sen, että luodaan resurssiltaan järkevä toteutus ja sujuva toimialat ylittävä yhteistyö. Ja tosiaankin ajattelemme, että on niin kun myös ekologisesti kestävä, että näitä hankkeita suunnitellaan hyvin ja ne toteutetaan laadukkaasti, eli ne myös sitte ovat ovat kestäviä ja ja toimivia ne toteutukset mitä osallistuvasta budjetoinnista saadaan. Näemme erittäin tärkeänä myös tuosta resurssinäkökulmasta, että organisaatiota ei haluta kuormittaa päällekkäisillä prosesseilla. Eli emme käynnistä uusia osallistuvan budjetoinnin hankkeita ennen, kun ne edellisen kierroksen hankkeet on saatu toteutettua.

Ja tässä viimeisellä dialla nyt on aika paljon asiaa. Mut täs on erilaisia tämmösiä kysymyksiä ja ehkä myös toiveita valtuustolle, että mistä mistä voisimme keskustella. Eli tiettysti mitä pohdimme, on se, että miten pidämme huolta siitä, että saamme organisaation riittävästi sitoutumaan tähän. Vantaalla on aika ehkä pieni organisaatio suhteessa kaupungin kokoon ja ja tämä vaatii semmosta uudenlaista työskentelytapaa ja ja vaatii myös sitä resursointia. Hyvin keskeistä on tietenkin se, että saisimme erittäin laajasti vantaalaisia, eri puolilla Vantaata ja erilaisia vantaalaisia mukaan näihin osallistuvan budjetoinnin eri vaiheisiin. Ja ja tässä tiettysti sitten täytyy pitää mielessä myös tuo Sitran viimevuotinen selvitys, jossa se nousee esille se, että kuntalaiset haluavat helppoja, nopeita ja myös digitaalisia tapoja osallistua. Ja osallistuvaa budjetointiakin tullaan toteuttamaan tuon OsallistuvaVantaa.fi -palvelun kautta. Mut et myöskin tietenki sitte tukemaan asukkaita siinä dig- digitaaliseen osallistumiseen, et se on yksi keskeinen tämä digitaalinen tuki tässä toteuttamisessa. Ja sitten tiettysti se, että että niin kun perinteisissä monissa osallistuvan budjetoinnin

malleissa näitä ideoita on yhteiskehitetty jo ennen äänestystä. Mutta tähän liittyy aika isoja haasteita muun muassa resurssien käytön näkökulmasta. Ja nyt kun Vantaankin kohdalla ollaan siirtymässä näistä pienistä alueellisista OSBUista kaupunkitason toteutuksiin, niin on odotettavissa ja että ideoita on satoja, ellei tuhansia. Eli on on hyvin haastavaa yhteiskehittää niitä kaikkia. Eli näemme, että tuo yhteiskehittäminen äänestyksen jälkeen on resurssiviisaampaa, mutta se voisi myös lisätä sitä asukkaiden omistajuuden kokemusta näihin toteutettaviin hankkeisiin. Ja myös Helsingissä, jossa ollaan nyt sekä palvelumuotoiltu että sitten liinattu eli eli pyritty vähentämään hukkaan niin sanotusti tuosta Helsingin OSBU-prosessista, niin siellä ollaan siirtymässä samalla lailla, että että heilläkin tuo yhteiskehittäminen siirtyy vasta äänestyksen jälkeen. Toinen iso kysymys liittyy tietenkin näihin osallistuvan budjetoinnin toteutustahtiin. Elikä monissa kaupungeissa ollaan tuossa 2–3 vuoden toteutusrytmissä, että mikä olisi sitten hyvä tahti Vantaan kaupungille. Ja sitten tietenkin se, että osallistuvaa budjetointia voi olla näitä yleisiä. Ja nyt me olemme tällä hetkellä rakentamassa siis yleistä osallistuvan budjetoinnin kierrosta. Mutta, että voisiko Vantaalla olla myös sitten tällaisia ehkä tematisoituja osallistuvan budjetoinnin toteutuksia. Ja sitten Vantaalla tosiaan omana erityisyytenä on tämä myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tausta näissä aikaisemmissa paikallisissa toteutuksissa, niin halutaanko Vantaalla, että tämä MEK-ohjelma jollain tapaa vaikuttaa kaupunkitason osallistuvan budjetoinnin toteuttamisessa. Yksi ajatus mikä tuolla kehittäjäryhmässä on noussu on se, että et esimerkiksi tällaisen yhdenvertaisuussuunnitelman avulla voisi sitten viestinnän ja vuorovaikutuksen resursseja suunnata näille MEK-alueille. Kiitoksia. Tässä oli meidän esityksemme. Ja nyt on aikaa sitten kysymyksille ja kommentteille.

0:56:06.6 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

No niin iltaa kaikille. Otan tässä varapuheenjohtajana nyt loppuajaksi ohjat. Eli keskustelua avataan. Ja siellä nyt on ensimmäisenä kysyjänä tai keskustelijana valtuutettu Järä.

0:56:23.4 valtuutettu Järä Juha

Kiitos puheenjohtaja ja kiitos esittelijöille. Tää on itselleni tärkeä aihe, koska olen tehnyt tästä valtuustoaloitteen tai siis koen, että tämä on erittäin tärkeä aihe siis kaikille vantaalaisille. Ja kiitän kiitän tietenkin tuota valtuustoaloitteen allekirjoittajia. Tosiaan esitin silloin viime vuonna siinä alotteessa tämmöstä Turun mallia. Se oli, se oli siinä

yksi idea, ja tässä huomaan huomaan jotenkin tässä nyt mitä siihen Turun malliin oon perehtynyt, niin tässä on hyvin paljon nyt tässä voisiko sanoa Vantaan mallissa tai siitä muodostuvassa niin, että Turun niitä elementtejä, hyvä niin. Ja tota Tuusulassakin mitä oon ymmärtänyt niin on hyvin toimivia malleja. Mutta se mikä tärkeintä, niin tässä on ehkä suurin kysymys on nyt tää talouspuoli, raha. Niin tota Vantaalla tässä osallistavassa budjetissa, niin tosiaan jos oikein ymmärsin, niin puhutaan tämmösestä reilusta miljoonasta, 1,2 miljoonaa on tää kokonaispotti. Kun se tosiaan on Helsingissä 13,2 miljoonaa ja Turussakin nelisen miljoonaa, niin tota näin ollen niin Vantaalla on Turkuun verrattuna alle 1/3 tää osallisuusbudjetti. Ja Helsinkiin verrattuna se on alle 10 %. Eli nää on aika hälyttäviä lukuja, jos me tota tämmösillä tullaan menemään. Ja pyritään sitten kuntalaisille sanomaan, että kyllä me teidän ideoita arvostetaan, niin tota tää on vähän niinku märkä rätti sitten niin kun kuntalaisten niinku naamalle, että no eipä täällä Vantaalla näköjään verrattuna verrokkikaupunkeihin niin juurikaan tähän kuitenkaan panosteta, paljon puheita, mutta vähän rahaa. No raha on tietenkin tiukalla varsinkin tulevaisuudessa. Niin tota mun mielestä tää Turun malli tässä, että se otetaan sitten toimialojen sieltä budjeteista, niin se vois olla ehkä Vantaallekin toimiva. Ja sitten ehkä tää kysymys mitä oli tässä tästä syklistä, niin itse näkisin kyllä ihan viisaana varmaan tän tämmösen yleiseks havaitun syklin, et se ois tämmönen 2–3 vuotta sitten niin kun tää prosessi ja toteutuksineen sitten. Näinhän tässä on käynyt Vantaan joissakin näissä projekteissa, että ne on luvattu ehkä aiemmin, turhankin nopeesti ja sitten on virkamiestoiminnassa huomattu, että jaa siinä onkin haasteita, niin ihan hyvä sitten suosiolla jättää se semmonen prosessi aika ja myös toteutt-suunnitteluun ja toteuttamiseen niinku riittävä aika. Tämmösiä mietteitä. Kiitos tästä asiasta. Ja toivottavasti päästään tässä hyvään lopputulemaan, et saadaan sitä kautta kuntalaiset niin kun vakuuttuneeks, et heitä arvostetaan ja mukana ovat. Kiitos.

(--) [0:59:21] Nyt ei kuulu, mikki.

0:59:26.8 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Eli kiitos. Vielä valtuutettujen Karhu ja Vacker kysymykset. Ja sen jälkeen vastaukset.

0:59:35.9 valtuutettu Karhu Suvi

Joo kiitos paljon puheenjohtaja. Mie oisin kysyny tosta niinku myönteisen erityiskohtelun alueista, että niitähän nyt on ollu joitain ja joitain on. Ja mä muistaakseni tossa, kun talousarviota sorvattiin syksyllä, niin vähän kyselinkin siinä

yhteydessä, että millä lailla sitten mitataan niitä tuloksia, niin mie edelleenkin niin kun haluaisin nostaa tän asian esille, että että näitten myönteisten erityiskohteluitten niin jollain lailla pitäis olla konkreettisesti mitattavia mittareita millä me niin kun pystyttäis kattomaan, että onko se raha mitä me ollaan sitten annettu niihin kyseisiin kaupunginosiin, niin tuonu jotain vaikuttavuutta. Et on se mittari sitten vaikkapa niin kun syrjäytyneitten määrän väheneminen tai työllisyyden paraneminen tai vaikkapa rikollisuuden väheneminen, niin mie kaipaisin jonkunlaisia konkreettisia mittareita ja niitten tulosten esittelyä sitten. Koska kyllähän meidän on tärkeä tietää, että sillä rahalla mikä annetaan niin, et sillä on oikeata vaikuttavuutta. Kiitos.

(...)

1:00:50.3 valtuutettu Vacker Marjo

Olikohan puheenjohtaja, Vackerin vuoro nyt suoraan, kuulinko oikein?

1:00:55.3 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Joo, kyllä.

1:00:56.2 valtuutettu Vacker Marjo

Joo, kiitos paljon, ja kiitos hyvästä esittelystä. Ihan muutama nopea kommentti vaan liittyen, kiitos siitä, että ajatellaan ettei päällekkäisiä projekteja ole, että tehokkuuskin säilyy. Olisin halunnu kysyä tosta budjetista, et Järä, valtuutettu Järä esittikin siitä kysymyksen. Mutta mä olisin halunnut semmosen tarkentavan kysymyksen kysyä, että onko meillä mahdollisuutta lisärahoitukselle paikallisista yrityksistä. Niin kun, et pystyykö tätä laajentamaan niin, että voiko paikalliset yritykset lähteä tukemaan Vantaan osallistuvaa budjettia, vaikka se ei ole Vantaan kaupungin yritys, eli ulkoiset yritykset. Ja sitten nimenomaan sillä kriteerillä, että me saatais osallistuvaan budjettiin nimenomaan nuoret. Nyt kun meillä tämä (-) [1:01:44] valitettava tosiasia on, niin sillä verukkeella nyt sitä osallisuuttakin erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdentaa. Ja tällä lisärahoituksella sieltä paikallisista yrityksistä. Kiitos.

1:02:04.9 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Edetään suoraan vastauksiin.

1:02:06.9 osallisuusasiantuntija Lehtoruusu Mari

Jes, kiitos. Eli tota tässä kiitos ensinnäkin hyvistä kommentteista. Nää jo vähän ohjaa meitä tiettyihin suuntiin. Ja tota ehkä tässä tota budjetin koo- koosta vois todeta sen,

että varmasti on ihan järkevää niin kun aloittaa ikään, kun maltillisesti. Eli itse mä ainakin kohtelen ja käsitän tätä osallistuvaa budjetointia justinsa tällasena iteroitavana prosessina, jossa me voidaan kehittää ja parantaa sitten aina näitten kierrosten välillä. Eli tota sehän on myöskin aivan valtuuston kädessä, että paljonko tähän halutaan budjetoida ja millasella rahalla tätä osallistuvaa budjetointia tehdä. Mutta tietysti niin kun meidän organisaation oppimisen näkökulmasta on varmasti ihan viisautta, että ei heti päräytetä ihan valtavan kokosta summaa summaa tähän mukaan, jotta varmasti saadaan hyvin tehty prosessi sillä rahalla mikä tota tähän annetaan asukkaiden budjetoitavaksi.

Tulosten mittaamisesta niin kysyttiin. Ja meillä on siis tarkoitus käyttää tän osallistuvan budjetoinnin osalta THL:n kehittävä, kehittämää osallisuusindikaattoria hyödyksi. Me käytetään sitä muutenkin Vantaan osallisuustyön mittaamisessa. Ja meillä vuosittain tehdään osallisuuskysely, jossa hyödynnetään tätä samaa indikaattoria, niin tarkoitus olis myöskin tän osallistuvan budjetoinnin osalta hyödyntää sitä. Ta- tarkka tapa ei oo vielä aivan aivan selvä, että miten me halutaan se tutkiminen toteuttaa. Eli hyödynnetäänkö sitä olemassa olevaa kyselyä vai pyritäänkö saamaa tarkemmin kiinni niitä henkilöitä, jotka osallistuu tähän osallistuvan budjetoinnin prosessiin. Ja pistämme myös korvan taakse toiveen siitä, että jos tätä MEK-taustaa tässä jotenkin hyödynnetään, niin sitten voitaisiin kehittää sitten hyviä mittareita myös siihen, et miten ne alueet erityisesti hyötyy. Ja miten se näkyy se rahan hyöty siellä.

Ja tota tää Vackerin kysymys näistä yrityksistä oli sellanen, johon itse asiassa ei meillä varmasti täs vaiheessa oo mitään hirveen selkeää ja hyvää vastausta. Mä en itse asiassa ite ees tiedä, et onko missään osallistuvan budjetoinnin prosessissa Suomessa hyödynnetty sitä, että yritykset ois pistänyt siihen ikään kuin budjetoitavaan rahaan panosta mukaan. Tää on varmasti sellainen, joka me voidaan selvittää ja kiinnostava ajatus, et voisko tässä jotain tällasta alueellista yhteisvastuullisuutta hyödyntää. Lasten ja nuorten osallisuuden osalta, niin tää Vaikuttajapäivän osallistuva budjetointi on tosiaan tällä hetkellä menossa oleva ponnistus siihen, et saatais nuoret mukaan toimintaan ja osallistumaan osallistumaan kunnan päätöksentekoon. Ja varmastikin tullaan myös näissä kaupunkitasosissa osallistuvissa budjetoinneissa huomioimaan sitä lasten ja nuorten osallisuutta. Vielä täl hetkellä meillä on auki se kysymys, että mistä iästä ylöspäin esimerkiksi ajatellaan, että tähän voi osallistua. Joissain kaupungeissa on ollu esimerkiks vaikka 12 ikävuodesta ylöspäin, se

äänestys-oikeus osallistuvassa budjetoinnissa. Ja toivottavasti vastattiin nyt suurin piirtein kaikkiin kysymyksiin mitä tässä ensimmäisessä setissä tuli.

1:05:15.4 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Otetaan vielä hyvin tiiviisti Järän ja Jääskeläisen ja Amoah Vidan puheenvuorot ennen kuin siirrytään seuraavaan aiheeseen.

1:05:27.4 valtuutettu Järä Juha

Kiitos puheenjohtaja. Valtuutettu Karhu otti tärkeän asian esiin. Ja itsekin olisin sitä kysynyt. Siihen liittyen niin totean, että yksi osallisuushanke, joka tuonne Hakunilaan on tehty tällöinen frisbeegolfrata, niin mä oon tonne meidän kaupungin viheralueille todennäköisesti, et se on helppo mitata sitä tota vaikuttavuutta. Näin tehdään esimerkiksi naapurikaupunki Tuusulassa, jossa frisbeegolfradalla on laskuri, jonka mukaan toisella eli uudemmalla radalla käy 60.000 kierrosta tehdään vuodessa, merkittävä määrä siis. Se voidaan laskurilla tutkia. Ja sitten toinen tähän valtuutettu Vackerin asiaan, niin siinä voi myös käyttää frisbeegolf esimerkkiä. Eli siellä radalla on tota hankittu tota sponsoreita sinne radan radan tota rakenteisiin ja muihin. Ja sitä kautta niin kun saadaan entistä pienemmäksi tota kaupungin kuluja näissä asioissa. Eli näkisin kyllä sen viisaana viisaana tällöisen tutkimisen. Eipä muuta. Kiitos.

1:06:34.8 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Ja Jääskeläinen.

1:06:36.4 valtuutettu Jääskeläinen Jouko

Joo kiitos puheenjohtaja. Ihan lyhyt kysymys. Miten tää kosketuspinta kansalaisjärjestöihin? Sittenhän tässä tavallaan kaupunki tekee nyt semmosta toimintaa, joka ehkä perinteisesti aateltu, et kansalaisjärjestöt, kolmas sektori itse tekee. Miten miten tämä niin kun pinta tai kosketuspinta hoidetaan, että se on sitten kaikkia hyödyttävää, eikä syö jostakin jotakin johon suuntaan, mikä ehkä muuten tapahtuis?

1:07:05.5 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Ja valtuutettu Amoah.

1:07:10.0 nuorisovaltuutettu Amoah Vida

Kiitos puheenjohtaja. Tuota mun piti kysyä, että miks te koette, että sen osallistuvan osallistuvan budjetin budjetissa pitäis olla niinku sellainen yläikäraja. Tai kun sä sanoit,

että te ootte miettinyt, että minkä ikäisiltä nuorilta te pyytäisitte niitä vastauksia, niin mä en ainakaan koe sitä tarpeelliseksi. Mun mielestä, jos siinä ois mitään yläikärajaa, niin se mahdollistaisi niin kun aidon osallistamisen ja se vähentäis teidän työtaakkaa, kun teidän ei tarvis miettiä, että niin kun sitä ikä- yläikärajaa.

1:07:49.8 osallisuusasiantuntija Lehtoruusu Mari

Jes, eli tota kiitos taas hyvistä kysymyksistä. Ja tota mä ensin vastaan tuohon kansalaisjärjestön rajapintaan. Ja tota tässä tämäkin on vielä kysymys, joka on hieman auki, eli meitä saa mielellään evästää myös tämän illan jälkeen jälkeen näis kysymyksissä. Mutta ehdottomasti vantaalaiset järjestöt on sellainen kumppani, joka me tarvitaan ja halutaan mukaan tähän osallistuvasta budjetoinnista viestimiseen. Ja jotta me oikeesti voidaan siinä onnistua, että se on sitä porukkaa, joilla on se puskaradio parhaiten hallussa. Ja tässä on myös maailmalla monenlaisia malleja siitä, että miten kunta ja järjestöt voi tehdä yhteistyötä osallistuvan budjetoinnin tiimoilta. Eli esimerkiks vaikkapa Helsingissä on solmittu tällasia erityisiä kumppanuuksia järjestöjen kanssa, joissa kaupunki maksaa järjestöille tietyn asukasryhmän vaikkapa tavottamisesta tai työpajojen järjestämisestä. Eli tässä on varmasti semmosia yhteistyömalleja, joita me voidaan voidaan niin kun benchmarkata muista kaupungeista ja hyödyntää. Eli ideana ei oo niinkään mennä kansalaisjärjestöjen tontille ja syödä sieltä ikään kuin volyymia järjestöiltä, vaan tukeutua heihin ja tehdä yhdessä yhdessä tätä parempaa Vantaata. Käytännön tavat on sitten vielä auki. Ja mä uskon siihenkin, et tää on myös asia, joka tulee kehittymään sitä myötä, et miten meillä menee näitä toteutusyklejä tässä vuosia eteenpäin. Et ensimmäinen tulee varmasti olemaan joiltain osin tota räpellystä, mutta sitten toivottavasti niitä räpellyskohtia saadaan kehitettyä sitten eteenpäin seuraavilla kerroilla. Ja epäonnistua tarkotuksella ei oo tietenkään tarkotus.

Sitten Amoah kysyi hyvin tästä ikärajasta. Ja tarkotus ei oo siis asettaa mitään yläikärajaa nuorille osallistujille vaan mahdollisesti alaikäraja. Ja täähän liittyy siihen, että täs osallistuvassa budjetoinnissa siinä äänestämässä voi halutessaan kaupunki tai kunta käyttää tunnistautumista. Eli tota tarvitaan jonkinlainen tapa tunnistaa tunnistaa se henkilö, joka äänestää niitä ehdotuksia. Ja tää on vielä meillä myöskin pohdinnassa, että halutaanko me mitään tällasta ikärajaa asettaa. Mut ehkä voidaan joku realistisesti ajatella, että vaikkapa alle 6-vuotiaat lapset ei oikeastaan niin kun itsenäisesti hirveen helposti pysty tällaiseen ideointiin osallistumaan. Ja myöskin

sanotaan 6–12 ikävuoteen saakka, niin saattaa tarvita ideointiin aika paljon tukea. Eli tässä voi hyödyntää myös kouluja prosessissa. Jolloin sitten myös riskii siitä, et se koko prosessi tulee aika raskaaksi sinne opettajille niinku viedä ne nuoret ja lapset siitä ideoinnista. Mut tää on tosiaan meillä vielä auki ja otetaan siihenkin mielellään evästyksiä, et tää saadaan ainakin hyvä hyvä tota insaittia siihen, että toivottavasti ois mahdollisimman avoin kaikille vantaalaisille iästä riippumatta. Jes. Ja kiitos Vackerille chat-tarkennuksesta. Otetaan tää meille korvan taakse.

1:11:00.4 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

No niin kiitos, Lehtoruusu ja Kuttilainen esittelystä. Siirrytään seuraavaan kohtaan. Eli kuullaan hankejohtaja Hulkolta lyhyt tilannekatsaus Vantaan ratikasta. Ja sanon jo tässä kohtaa, että ensi ensi kuussa on sitten koko valtuustoinfo varattu tälle tälle asialle. Eli silloin sitten laajempaa keskustelua, niin käydään tänään sillai tiiviisti asiaa. Olkaa hyvä Hulkko.

1:11:28.7 hankejohtaja Hulkko Tiina

Kiitos puheenjohtaja. Jaan täältä esityksen, joka toivottavasti näkyy. Ja tosiaan nyt erittäin tiiviisti esittelen ja keskityn lähinnä talouteen ja sitten 20.4. laajempaa aikaa tälle. Ja teidän aineistossanne on nyt tässä alussa ja lopussa tämmöisiä muitakin kalvoja, mutta keskityn tosiaan nyt tänään näihin keskiosan talouskalvoihin selostuksessa. Täältä ehkä ainoastaan nostan alusta tämän eli nyt suunnitteleme tätä paksua keltaista viivaa eli Vantaan mahdollisesti ensimmäistä raitiotietä, mutta samalla myös koko ajan varaamme tilaa kaavoissa ja muuten noihin keltaisen katkoviivan yleiskaavojen mukaisiin raitiotievarauksiin, jotka sitten jatkuvat tuonne Helsingin puolen varauksiin. Sitten kelailen suoraan tänne asiaan, joka on talousvaikutukset. Ja etenkin tähän kalvoon nyt hieman käytän aikaa. Eli kaikki ratikan euromääräiset arviot mitkä nyt on valmistuneet on laskettu reaaliarvoilla. Ja se tarkoittaa, että siinä ei ole rahan arvon muutoksia mukana, jotta vertailtavuus yleissuunnitelman lukuihin säilyisi. Ja ne yleissuunnitelma 2019 vuoden luvut oli siis sekä rakentamiskustannus että kiinteistötaloudelliset tuotot esitettyinä reaaliarvossa, joten emme nyt vaihda tätä arviointitapaa vaan menemme tällä samalla. Ja nyt talven aikana kiinteistötaloutta esitettiin myös nykyarvoissa. Ja tämä on tätä asiaa hämmentävä juttu. Ja olisi ollut hyvä, jos emme olisi näin tehneet, mutta näin pääsi käymään. Mutta nyt olemme takaisin täällä reaaliarvoissa, joka nyt varsinkin tämän kiinteistötalouden osalta luultavasti voi hämmentää, koska luvut olivat 320 miljoonaa

tuloja ennen, se oli nykyarvossa ja verrattuna bussiin. Ja nyt se ratikan arvio on se lähemmäs 800 miljoonaa, johon palaan kohta. Mutta olemme siis reaaliarvoissa. Ja tämän lisäksi on laadittu kustannuslaskelmat myös nykyarvoilla, eli diskonttaamalla 3,5 %:n korolla, koska valtionavun saaminen edellyttää Väyläviraston hankearviointiohjeen käyttämistä. Ja se perustuu nykyarvoihin. Ja nykyarvot lähes poikkeuksetta tai ehkä voin sanoa, että poikkeuksetta antaa tulokseksi pienempiä summia sekä tuloille että menoille. Ja tässä kuvassa nyt yritän vähän jotenkin kuvata tätä monimutkaista asiaa. Eli jos sanotaan vaikka, että meillä on menoja 20 miljoonaa viiden vuoden ajan joka vuosi, niin reaaliarvona se on 100 miljoonaa. Eli joka vuosi tasan 20 miljoonaa ja se rahan arvo ei muutu mihinkään. Mutta jos se arvioidaan nykyarvolla, niin ensimmäisenä vuonna ei se arvo laske, mutta seuraavana vuonna se laskee 3,5 % ja sitä seuraavana se laskee 3,5 x 3,5 % ja niin edelleen. Joten siihen tulee tällainen tavallaan korkoa korolle ilmiö, jossa sitten se aika nopeasti laskee se arvo. Ja nyt kun meillä arvioidaan asioita 40 vuoden ajalle, ja miljoonatkin on suurempia, niissä se rahanarvo pienenee sitten erittäin huomattavasti tässä nykyarvolaskelmassa. Ja näin meillä tämä reaaliarvolaskenta on se selkeämpi tapa esittää tätä asiaa. Mutta tosiaan myös nykyarvoilla teemme laskelmat. Ja nekin ovat sitten saatavissa, kun saadaan se raportti julkaistua siitä. Mutta sitten hieman ripeämmin seuraavat kalvot. Eli rakentamiskustannus Vantaan ratikalle on nyt laskettu ja se on 606 miljoonaa euroa, tästä Helsingin osuus on 15 miljoonaa ja valtion osuus 30 %, eli 177 miljoonaa euroa. Eli tästä sitten Vantaan rakentamiskustannukseksi jää 414 miljoonaa. Ja lisäksi HSY:n kustantama osuus on 53 koko hankkeessa. Tämä 414 on nyt se Vantaan kustannus, ja on nyt arvioitu myös bussivaihtoehdolle sekä tällaiselle superbussille, eli mahdollisimman ratikan kaltaiselle bussijärjestelmälle, kustannukset. Ja tämä bussivaihtoehto eli ns. perusbussi on 180 miljoonaa euroa Vantaalle ja superbussi 426. Ja se miksi se on kalliimpi kuin ratikka, johtuu pääosin tosta MAL-avustuksesta eli sitä ei ole bussijärjestelmille saatu. Ja toisaalta myös siitä, että infrarakentaminen on kallista, oli siellä kiskot tai ei. Eli siitä tulee myös sitä kustannusta, vaikka sitä raidetta ei rakennettaisi. Tuo 414 oli vuonna 2019 tuo 267 miljoonaa, se Vantaan osuus. Eli se on noussut nyt se kustannus ja se kustannustason nousun vaikutus eli yleinen maailmantilanne, hintatason nousu vaikuttaa 57 miljoonaa euroa nostavasti tähän kustannukseen. Ja sitten loppuosa 90 miljoonaa on suunnitelman muutoksia, joista suurimpina Tikkurilan tunnelin pohjarakennemuutokset, lentoasemalle suunniteltu silta ja katujen yleissuunnitelmaa

laajempi uusiminen. Tässä kuvassa kokonaisluku on 591, joka johtuu siitä, että siitä ei ole vielä vähennetty sitä MAL-avustusta eli nämä kaikki tämän sivun luvut ovat ennen MAL-avustuksen vähentämistä Vantaan osuutta. Eli Helsinki ei ole näissä luvuissa muuta kun tuona yhtenä pallona tuolla keskellä. Tästä kuvasta ehkä parhaiten näkee sitä, että mikä se raitiotien osuus on siellä koko hinnassa, eli noin 120 miljoonaa on rata- ratasähkö, muut raitiotiehen liittyvät järjestelmät ja sitten osa tuosta geotekniikasta maan alla on siellä ratikan alla, ja sitten loput siellä katujen alla. Eli tuon suuruinen osa koko hommasta on sitä itse raitiotietä, ja hyvin vahvasti myös katurakentamista ja katuympäristöä ja muuta sellaista. Sitten ihan vähän tästä bussivaihtoehdosta, joka siis raportoidaan tuolla meidän ratikan hankesuunnitelman sisällä, kun se on siellä se vertailuvaihtoehto. Kustannus 249 miljoonaa, jossa on siis nyt mukana rahoituskustannukset. Tässä on arvioitu, että Vantaan normaalissa budjetissa ei pystytä tällaista määrää peruskorjauksia tekemään vaan sitä varten tulee ottaa myös lisää lainaa ja siitä on nyt arvioitu myös rahoituskustannukset, jotka on 69 miljoonaa. Ja suurin osa tätä kustannusta on näitä peruskorjauksia, jotka kartassa näkyy punasella viivalla, mihin kaikkialle niitä tarvittaisiin 40 vuoden aikana. Ja sitten rahoituskustannuksia ja sitten hyvin pieni osa bussikaistaa ja pyöräilybaanaa, jotka jää noitten peruskorjauskatujen ulkopuolelle.

Sitten tunnelista. Tunnelin rakentamiskustannukset ovat nousseet 30 miljoonaa euroa 77 miljoonasta 107 miljoonaan. Nousussa suurin osa eli 17 miljoonaa johtuu muutoksista pohjarakenteisiin. Suurempina tästä teräsponttiseinien määrän lisäys sekä se, että osa räjäytyksistä on suunniteltu korvattavaksi räjähteettömällä louhinnalla etenkin siellä Ratakujan talojen lähellä. Tietopohja olosuhteista on myös tarkentunut tässä kattavien pohjatutkimusten myötä, joka on johtanut näihin kustannuksiin.

Toinen suuri lisäys noin 5 miljoonaa on pääradan ratapihatyön aikasten muutosten kustannukset, joita on päästy nyt paljon tarkemmalla tasolla arvioimaan. Ja loput 8 miljoonaa koostuu esimerkiksi ramppien päälle lisättyjen katosten ja ramppien muutosten sekä työn aikasten pohjaveden hallinnan kustannuksista.

Sitten kaksi kalvoa tuotoista. Eli kiinteistötaloudelliset tuotot raportoimme jo aiemmin. Se raportti on edelleen netissä. Tämä mistä tämä tuotto tulee, niin tosiaan useissa kaupungeissa raitiotie on luonut maankäytön kehitystä, joka arvioidaan, että ei

tapauhtuisi pelkän bussilinjan varassa. Ja meillä se määrän lisäys on arvioitu laajalla kaupunkisuunnittelun kehittämisen asiantuntijajoukolla. Ja sitten Newsec Oy on laskenut sen alue alueelta, että mikä se tulo olisi. Ja nyt se tulo on 794,4 miljoonaa euroa ratikalle ja 370,9 miljoonaa bussille, tosiaan reaaliarvoissa kuten aiemmin mainitsin. Verotulot ja palvelumenot on arvioitu, niistäkin saadaan raportti ihan kohta ulos. Ja nyt tänne kalvolle jäi pieni ristiriita. Eli otsikossa lukee 40 vuotta alhaalla vuoteen -50 mennessä, eli nämä ovat vuoteen -50 mennessä. Eli vajaan 30 vuoden tulot. Ja tässä on nyt arvioitu lisääntyvästä asukas- ja työpaikka määrästä johtuvat tulot ja menot. Eli vasemmalla on valtionosuuksia, tuloveroja, kiinteistövero, yhteisövero, jotka on sitten tuotto puolta, ja oikealla sitten palvelumenoja. Eli kuinka paljon tarvitaan lisää päiväkoteja, lisää henkilöstöä niihin niiden kaikkien kulut, hallintokulut kaikki. Ja niistä jää koko tässä aikajaksossa -1,5 miljoonaa. Eli voi sanoa +-0 siitä koko kokonaisuudesta. Eli uusien asukkaiden ja työpaikkojen myötä tulot kattavat kasvavat menot. Tämän lisäksi niitä verotuloja sitten palautuu tuolta rakentamisesta sekä ratikan että sen lisääntyvän maankäytön rakentamisesta, joten tämä koko nettovaikutus on 42 miljoonaa tästä. Eli sitten kaiken lopputuloksena menopuolella rakentamiskustannukset, HSL talous, joka siis sisältää HSL-alueen käytäntöjen mukaisesti vaunujen hankintakustannukset, varikon rakentamisen operoinnin, käytön. Eli se on kaikki siellä sisällä. Sitä niitten kulujen lisäksi täällä talouden sisällä on myös esimerkiksi lipputulon kasvu. Ja sen kaiken kokonaisuuden lopputulos on tuo -31 miljoonaa. Tätäkin enemmän avataan sitten siellä hankesuunnitelmassa. Sitten on kunnossapitokustannukset, jotka raitiotien myötä kasvaisivat, rahoituskustannukset sekä Kaupunkiliikenne Oy:n osakeostot. Eli jos päätetään ratikka rakentaa, niin on arvioitu, että noin kolmella miljoonalla ostaisimme sitten osakkeita Kaupunkiliikenne Oy:stä ja sitä kautta saisimme sitten tätä vaunujen hankintaa sekä esimerkiksi varikon rakentamista.

Tulopuolella sitten äsken mainitut kiinteistötaloudelliset tulot ja verovaikutukset ja tämän kaiken lopputuloksena on talousvaikutus yhteensä +10 miljoonaa euroa 40 vuodessa.

Sitten vielä vuosittaiset talousvaikutukset, joita on arvioitu, tästäkin tulee erillinen raportti Capex Oy:ltä. Tästä ehkä kiinnostavin tuo punainen viiva eli kassavirta vuosittain. Tästä tässä siis on otettu huomioon se, että tätä katetaan lainalla. Eli käytännössä tuolla alkuvaiheessa nostetaan lainaa ja sillä maksetaan rakentaminen,

joten se nollautuu siitä, ja tulopuoli on sitten noita MAL-avustuksia sekä sitten kiinteistötaloudellista tuottoa. Eli tuolla alussa ollaan hyvinkin paljon plussalla per vuosi ja sitten MAL-avustuksen loputtua lasketaan tonne lähemmäs nollaa, mutta kuitenkin plussalla -40-luvulle asti. Jonka jälkeen sitten kiinteistötaloudelliset tuotot alkavat arvion mukaan vähetä. Ja sitten ollaan tuolla miinuspuolella per vuosi, kunnes sitten päädytään tuonne nollan tuntumaan. Eli 20–30 miljoonaa vuodessa suuntaan tai toiseen on korkeintaan tämä vuosittainen vaikutus. Sitten täällä on nämä merkittävimmät vaikutukset, joita en nyt sen tarkemmin esittele. Täältä näytän vaan muutaman loppukalvon. Eli täällä on kaupunkirakenteen vaikutuksia koottu, sen lisäksi eriytymiskehitys vaikutuksia, elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimavaikutukset, joista on myös omaa raportointia tulossa. Liikenteelliset vaikutukset, ympäristövaikutukset ja sitten tällanen kooste vertailusta, jossa on nyt ratikka, superbussi sekä se perusbussi meidän vertailuvaihtomme. Ja sen lisäksi täältä nostan vielä toteutusmallin eli tätä on nyt selvitetty, että jos päädyimme toteuttamaan raitiotietä, niin miten sitten sitä lähdetään valmistelevaan. Ja nyt toteutusmalliksi esittäisimme kahden allianssin mallia. Ja tämä tuodaan päätöksentekoon sitten kaupunkitilalautakuntaan samalla kuin tämä rakentamispäätös huhtikuussa.

Aikataulusta. Nyt ollaan tuolla hankesuunnitelman valmiskohdassa ainakin parin viikon päästä. Ja sitten täällä on rakentamispäätös, jos se saadaan, niin rakentaminen voisi alkaa -24 ja ratikka valmistuisi -29. Sitten täällä on vielä linkkilista teille, jos haluatte teemakohtaisesti katsoa näitä selvityksiä mitä on valmistunut. Kiitos.

1:25:25.4 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Kiitos Hulkolle esittelystä. Melkoisista summista veronmaksajien rahaa tässä keskustellaan. Alotetaan tosiaan keskustelu ja muistetaan, että ensi kuukauden siinä valtuustoinfossa saadaan sitten keskustella lisää. Ja otetaan sieltä ensimmäisinä meidän nuorisovaltuutettu Amoah, sen jälkeen Järä ja Jääskeläinen.

1:25:50.9 nuorisovaltuutettu Amoah Vida

Jes, kiitos puheenjohtaja. Tota mä oon ajoittain tosi huono lukemaan noita diagrammeja, niin saanko kysyä, että ymmärsinkö oikein, että edes vuonna -40 me ei saada niin kun niitä rahoja mitä me ollaan niin kun investoitu siihen ratikkaan. Et me tullaan oleen niin kun jopa noin 20 vuodenkin päästä häviöllä.

(...)

1:26:23.6 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Otetaan suoraan ne Järä ja Jääskeläinen ja sen jälkeen vastaukset. Et edetään kolmen kysymyksen ja vastauksen ryhmissä.

1:26:31.9 valtuutettu Järä Juha

Joo kiitos puheenjohtaja. Mä oisin erääseen kysymykseen, jonka aiemmin kysynyt tästä näistä vaikutuksista, että löytyykö mistä noista linkeistä se vastaus. Eli tota tämmönen, kun käytiin siellä ratikka-ajelulla valtuuston kanssa ja siellä lueteltiin näitä kaupunginosavaikutuksia. Oli mm. tota Vaaralaan 600 uutta työpaikkaa, siis uutta, niin tota, et mihin nää vaikutukset tai nää perustuu, tuleeko näistä materiaaleihin niinku selkeät perustelut, ettei ne oo vaan niinku semmosia väljiä tota niinku toteamuksia. Koska silloinhan ne hyvin helposti mieltää sitten niin kun lähinnä semmoseks myyntiargumenteiks. Kiitos.

1:27:24.9 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Ja Jääskeläinen.

1:27:25.1 valtuutettu Jääskeläinen Jouko

Joo kiitos puheenjohtaja. Tästä kassa, kumulatiivisesta kassavirrasta kysyisin sen verran. Se tarkoittaa tätä MAL-avustusta ja lainanottoa ja muuten. Että missä vaiheessa ikään kuin tätä varten otettu laina on korkeimmillaan? Tai voiko sanoa, että vuodesta -32 vuoteen -42. Ja miten lainaa niin kun olemassa tähän projektiin, tai 40:stä 50:een. Tuosta kuviostahan ei niin kun tavallaan pysty nyt erottelemaan sitten mikä on lainan osuutta ja mikä on sitten MAL-avustusta, ja ehkä muita tuloja.

1:28:05.3 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Otetaan vielä suoraan sitten Mutanen, Vacker ja Sainio kysymykset. Ja jätetään siihen viiva, niin pysytään suurin piirtein aikataulussa.

1:28:17.2 valtuutettu Mutanen Tuomas

Joo kiitos puheenjohtaja. Ja kiitos tästä ihan selkeestä esityksestä. Mäkin kysyisin tästä kumuloituvasta siitä hienosta graafista missä näytettiin kumuloituvat kustannukset ja kumuloituvat tulot. Niin nyt kun näissä kumuloituvissa kustannuksissa, niin niissä oli otettu sen lainarahan korot huomioon, että niitä pitää maksaa. Mut sitten samalla siinä toisella puolella graafia näkyy, että Vantaa saa tuloja. Ja ja nythän niinku tän 40 vuoden aikana näitä tuloja sitten tulis käyttää johonkin muuhun. Et ne niinku tavalla tai toisella ne sijoitetaan. Et tietysti Vantaa ei varmaan sijoita niitä kaikkia

toivottavasti osakkeisiin, mutta tavallaan johonkin ne pistetään, niin voisko ajatella, sillä tavalla, että tavallaan tässäkin niin kun se tuotto, mikä saadaan sitten niin kun ajan kanssa, niin sillekin vois ajatella jotain korkoa. Vai onko se otettu niinku huomioon näissä laskuissa? Että myös tuotto kun se sijotetaan jonnekin, niin sillekin pitäis olla korkoa korolle ilmiö. Sehän on tietysti vaikea laskea joissain tapauksissa. Jos vaikka panostaa koulutukseen tai sosiaaliseen ve- tasavertasuuteen. Että näin. Kiitos.

1:29:34.3 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Mutanen.

1:29:38.4 valtuutettu Vacker Marjo

Mutanen tais kysyä tossa puheenjohtajaa äsken. Nyt on Vacker täällä.

1:29:43.0 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Anteeks, pahoittelut.

1:29:45.4 valtuutettu Vacker Marjo

Kiitos puheenjohtaja. Kiitos tota niin Hulkolle esityksestä. Tosiaan en nyt tässä pidä mitään puheenvuoroa siitä, että me kaikki tiedetään, että tähän on aivan järjetöntä. Ja tota niin kysymykseni kuuluu nyt tässä mitä Jääskeläinen, valtuutettu Jääskeläinen juuri esitti tästä lainan kalleudesta. Ja siihen odotan siis vastaus. Ja näinkö oikein, että siis nettovaikutus plussalla vuonna 2050, siis 27 vuoden päästä. Me eletään vasta 2023. Ja sitten tämä Jumbon kohta, niin kun mä niitä näitä materiaaleja tossa yritin tavata uudelleen, niin siinä oli se voimalinjaongelma, niin oliko tämä nyt sitten käsitelty, että onko se tieverkoston niinku muuttaminen nyt siinä korjaussuunnitelmassa? Että onko se nyt akkuvetoisuus vai tullaanko sinne mahdollisesti lisäämään vielä jotain tunnelikaivuuta? Mikä lisää sitten kustannuksia. Kiitos.

1:30:48.7 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Ja vielä Sainio.

1:30:50.0 valtuutettu Sainio Jari

Arvoisa puheenjohtaja. Kaksi lyhyttä kysymystä. Mikä on kustannusvaikutus, jos jos sitä rad- radanalitustunnelia ei tehdä vaan, et se liikenne ohjataan Jokiniementietä Valkosenlähteentielle ja sieltä Ratatietä pitkin Lummetielle? Eli kun alitus- alituksen hinta oli tässä 107 miljoonaa euroa, niin mikä on tämä vaihtoehto hinta? Ja sit toinen asia. Viikonvaihteessa jossain aviisissa luki, että MAL-päätös tulee syksyllä, niin

valtuuston -19 tehdyn päätöksen mukaan, niin päätös rakentamisesta tehdään ehdolla, että valtiolta saadaan rahaa. Niin mikä on tämän MAL-päätöksen aikataulu? Kiitos.

1:31:38.9 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Kiitos ja sitten vastauksiin.

1:31:42.8 hankejohtaja Hulkko Tiina

Kiitos. Minäpä täältä kaivan tämän oman kiinnostavimman taulukon esiin. Eli useampikin kysymys koski, että miten edes vuonna 2040 ei saada rahoja takaisin mitä on investoitu. Niin tässä nyt tämä kumulatiivinen kassavirta eli tämä katkoviiva täällä ylhäällä, niin tämä kuvaa sitä, että mikä on tulojen ja menojen yhteenlaskettu summa yhteensä alkuvuodesta saakka. Eli tämä on plussalla koko ajan. Eli tavallaan koska koska on saatu tuloilla katettu menot, niin heti, niin hölmöltä kun se ehkä kuulostaakin. Tässä siis ollaan koko ajan plussalla eli -28 vuonna ollaan jo täällä lähempänä 150:tä miljoonaa kumulatiivisesti. Eli ajan yli ja sitten täällä ollaan täällä 250:n tienoilla ja sitten kun mennään miinukselle vuosittain, niin laskeudutaan alas. Ja tämän koko laskelman lopputulos on se +10 miljoonaa, joka oli täällä edellisellä kalvolla. Eli täällä ollaan koko ajan plussalla tämän arvioinnin mukaan. Ja tuota ehkä menen nyt järjestyksessä kuitenkin, että missä oo mitään kysymystä, löytyykö mistä linkeistä on vastaus, miten on arvioitu asukas- ja työpaikkamäärien kasvun syyt. Ja Järältä tämä kysymys. Ja minä myönnän, että en ole oikea ihminen tähän vastaamaan, koska en ole tehnyt niitä arviointeja, vaan ne on tehty tuolla yleiskaavatiimissä, joka teki tämän kaavarungon. Jonka takia olen nyt pyytänyt yleiskaavapäällikkö Siivola sinne 20.4. laajempaan keskusteluun mukaan, jotta hän saisi itse perustella tätä asiaa enkä minä perustele sitä liian löyhästi, kuten olen varmasti tehnyt. Jos siihen mennessä haluaa tutustua johonkin, niin suosittelen sitä kaavarungon selostusta tai vaikutusten arviointiraporttia mistä voi tätä etsiä. Voi olla, että sielläkään ei tarpeeksi selkeästi sitä ole, mutta toivottavasti Siivola osaa sitten huhtikuussa vastata paremmin kuin minä.

Jääskeläinen. Missä vaiheessa tätä varten otettu laina on korkeimmillaan? Niin tässä kuvassa se ei näy, mutta meillä tulee kuva, missä on nämä palkit värikoodattu niin, että siitä näkee minkä kokoinen palkki on mitäkin asiaa. Ja se tulee tähän meidän vuosittaisten talousvaikutusten raporttiin. Me yritetään nyt 5.4. toivottavasti julkaista

aivan kaikki mitä meillä on. Saadaan nämä valmiiksi, niin se näkyy sieltä. Ja nyt en uskalla ulkomuistista sanoa, että missä se on korkeimmillaan. Niin siihen pitää palata myöhemmin.

Mutaselta tuli todella hyvä kysymys siitä, että voiko niitä tuloja käyttää, voiko niistä saada tavallaan korkoa. Nythän niin tässä on puhuttu vaan siitä nykyarvosta. Eli tavallaan vähennetäänkö sitä rahan arvoa nykyhetkeä kohti vai ei. Mutta tästä ei mielestäni täällä arvioinnissa puhuttu koskaan, että voiko se ajatella, että sille tulee tuottoa ajan yli. Voin vielä ennen sitä huhtikuuta hieman keskustella meidän talousarvioijien kanssa, että miten tämä toimii.

Joo. Sitten oli Vackerin kysymys, että nettovaikutus 2050 tosiaan nettovaikutus on plussalla koko ajan. Tämä kumulatiivinen kassavirta on täällä plussan puolella ja nettovaikutus vuosittain on miinuksella ensimmäisen kerran vasta -40-luvulla, eli se on siihen asti jatkuvasti plussalla. Voimalinjoista akkukäyttöiset raitiovaunut on se ratkaisu, joka meillä tässä hankesuunnitelmassa nyt on. Ja siitä on arvioitu kustannukset, että paljonko se vaikuttaa operointikustannuksiin ja siihen vaunujen hankintaan. Ja ne on tuolla meidän tässä HSL-talouseluvussa sisällä, ne kustannukset. Jos ja toivottavasti, kun joskus saamme voimalinjat maan alle tunneliin, niin siitä sitten toivomme, että saamme sille myös muitakin maksajia. Eli nyt tässä on lähdetty siitä, että kaupunki ei sitä maksa ainakaan yksin. Ja nythän sitä on myös ehdotettu tonne MAL-suunnitelmaan sen maakaapeloinnin tai tunneloinnin suunnittelua niin, että valtio maksaisi jo siitä suunnittelusta osan. Koska se olisi niin merkittävä asia maankäytön kehitykselle. Sitten täällä puhutaan MAL-päätöksestä ja kohta joku toinen saa siihen vastata esimerkiksi apulaiskaupunginjohtaja Anttila. Mutta ensin vastaan vielä tuohon kustannusvaikutukseen, mikäli tunnelia ei tehdä, vaan mennään Valkoisenlähteentielle, niin toivottavasti, nyt en muista numeroita väärin, nekin löytyy mejän nettisivun raportista, mutta alustavat kustannusarviot Valkoisenlähteentien reitille oli 55 miljoonaa ja Ratakuja tunnelille 62. Eli ne ei ole kauheen kaukana toisistaan silloin alustavassa vaiheessa kustannusarvioltaan. Raitiotien rakentaminen maksaa maksaa per kilometri jonkin verran. Ja Valkoisenlähteentiestä tulee useita kilometrejä lisää, jonka takia sillekin sitten hintaa kertyy. Eli tavallaan se ei, jos tunnelia ei rakenneta, niin hinta ei laske 107 miljoonaan vaan se laskee sen verran mitä sitten se olisi verrattuna siihen Valkoisenlähteentiehen, joka on myös hintava. Mutta sitten, jos saadaan joku vastaaja vielä tähän MAL-kysymykseen?

1:38:01.8 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Kiitos. Tuota annetaan vielä puheenvuorot kaupunginjohtaja Viljaselle ja sen jälkeen sitten apulaiskaupunginjohtaja Anttilalle.

1:38:13.2 kaupunginjohtaja Viljanen Ritva

Joo hei kiitos paljon. Mä tähän kannattavuuteen ensiks se kommentti, että siis kaikki nää laskelmathan on tehty niin kun tuloarvioiden puolelta niin erittäin varovasti. Tampereen ratikka kyl näyttää, et siis ne toteutuvat ennenaikaisesti, et se menee paremmin kuin varovaiset laskelmat. Mutta se minkä takia tää on aika pitkään kannattamatonta, perustuu ennen kaikkea siihen, että tää mahdollistaa ihmisten muuttamisen Vantaalle. Eli se se negatiivinen vaikutus tässä tulee siitä, että tänä aikana on arvioitu, että Vantaalle muuttaa ratikan myötä yli 60.000 ihmistä lisää. Ja se on se, joka vetää tän negatiiviseksi. Todennäköisesti ilman ratikkaakin meille siis muuttaa. Meillehän muuttaa keskimäärin 4.000 ihmistä vuodessa. Eli 10 vuodessa tulee jo 40.000, mutta tota tän koko ratikan ideahan on se, että kasvu ohjataan hallitusti. Et me määritellään se, et mihin se kasvu ohjataan. Ja ratikka ohjaa siis tätä kasvua nyt tälle ratikan reitille. Että niitä on tarkoitus rakentaa. Ja todennäköisesti on myöskin kiinnostavaa, et se tuo tänne tänne ihmisiä lisää tän 40 vuoden aikana noin 60.000. Ja niistä tulee se. Kun meillähän on valtionosuusjärjestelmä sellainen, että käytännössä niin vasta, kun jos vauva syntyy Vantaalla, niin vasta 56 vuoden kuluttua hän alkaa tuottaa meille tuloa. Ja sen takia sen takia tää, että ihminen tässä laskelmassa on se, joka tuottaa sen tappion. Laina on korkeimmillaan vuonna 2028, tähän ratikka edellyttää itse asiassa, et me ollaan nyt viime vuoden loppuun mennessä vähennetty lai- lainoja seitsemän vuoden aikana 301 miljoonaa euroa. Ja tota tänä vuonna tullaan vähentämään vielä vielä lainoja, et nyt varmaan menee noin 400 miljoonaa lähelle, tai ainakin 370:een ehkä. [1:40:14-1:40:24 muuta puhetta] Ja tota eli lainoja aletaan heti vuonna -28 maksamaan takaisin. Ja ja tota ja aika siin on kaikkein korkeimmillaan lainakanta nousee siis vähän yli miljardiin. Eli sama mikä meillä oli vuonna 2015. Et se tavallaan nyt syö sen. Me ollaan tehty tällä lainojen vähentämisellä se mahdollisuus, et Vantaa voi ottaa lisää lainaa. Mut se ero mikä tässä on verrattuna siihen aikaisempaan ve- velkaantumisen tilanteeseen, niin meillä on vuonna -28, 65.000 ihmistä asuu Vantaalla enemmän kuin meillä asui vuonna 2015. Eli henkeä kohti, vaikka lainan määrä nousee siihen miljardiin, ja alkaa siitä sitten laskea uudestaan, niin henkeä kohti kuitenkin meillä lainamäärä on

valtakunnallisessa keskiarvossa. Eikä niin kun silloin vuonna 2015, et me oltiin Suomen velkaisimpia kaupunkeja. Takaisinmaksuaika lainoille on arvioitu, et se on 25 vuotta. Käyttötalouteen lainoista tulee meille 16 miljoonaa euroa vuodessa. Se ei oo minusta merkittävä. Vantaa kestää, Vantaan miljardin euron käyttötalous sen kestää. Ratikasta tulee käyttötalouteen sit eräitä muitakin kustannuksia. Et voidaan arvioida, että käyttötalous käyttötalous vaikutukset vuosittain ovat noin 20 miljoonaa euroa. MAL-sopimus käytännössä siis kyl me vaan hyvin luottavaisin me olemme aina kun sillon kun sovittiin siitä, että valtio rahoitti 30 % ratikan suunnittelusta, niin samalla lyötiin kättä päälle siitä niin kun aina on tehty kaikkien kaupunkien kanssa. Että myöskin tähän rakentamiseen tulee se 30 %. Vantaa on alottanu neuvottelut myöskin LVM:n, liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Koska MAL-sopimushan ei yksin tuo sitä rahaa. Vaan ne täytyy myöskin neuvotella sitten vielä tän suosituksen perusteella budjettiin. Ja nämä nää neuvottelut LVM:n kanssa ovat käynnistyneet ja ne etenee hyvässä yhteisymmärryksessä. Elikä tota eli olen luottavaisin mielin, että seuraavan hallituksen kehyksessä ne ovat. Ja vuoden -24 budjetissa on ensimmäinen erä. Kiitos.

1:42:53.2 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Kiitos. Ja apulaiskaupunginjohtaja Anttila.

1:43:00.0 apulaiskaupunginjohtaja Anttila Tero

Kiitos arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Valtuutettu Sainiolla oli niin hyviä kysymyksiä, että yritän vastata pikkusen molempiin. Eli lähinnä kommentoin tuota tunneli versus Valkoisenlähteentien vaihtoehtoa. Että tää valittu tunneli vaihtoehto on valittu muun muassa sen takia, että sillä saadaan vaihtotapahtuma junan ja ratikan välillä mahdollisimman sujuvaksi. Ja tuo Valkoisenlähteentien linjaus on sellainen, että se junavaihdos, et se junan vaihdossa kävely yhteydestä tulee kovin, kovin pitkä. eli me ei valmistelussa pidetä sitä ollenkaan toivottavana toivottavana vaihtoehtona, jotta tää ratikka palvelis mahdollisimman hyvin erilaisia matkoja. Mutta tuo investointikustannus ainakin sillä tarkkuudella millä se on laskettu yleissuunnitelmatalolle, niin voidaan toimittaa. Mutta sen tarkkuista laskelmaa, siinä tarkkuustasolla tehtyä laskelmaa mikä millä nyt sitten tuosta tunnelista on, niin ainakaan minun tietääkseni ei ole Valkoisenlähteentien vaihtoehdosta. Eli eli meidän täytyy nyt sitten ainakin, kun me tehdään tämä vertailu ja nää kustannukset myös kertoo, että mikä on se tarkkuustaso. Ja nää tosiaan tunnelivaihtoehto on tarkemmin laskettu kuin Valkoisenlähteentien kautta linjaava linjattu vaihtoehto. Mut kyllä sillekin

hintaappu saadaan. Mutta sitten tuohon varsinaiseen kysymykseen, josta tuota pyysin puheenvuoron. Niin muutamat teistä varmaankin tietävät, että tuon MAL 2023 -suunnitelman lausunnolle laittaminen on HSL:n hallituksessa pöydällä. Siellä on ollu erimielisyyttä siitä, että minkälaisena se lausunto laitetaan, suunnitelma laitetaan lausunnolle. Ja ja tuota tästä, mutta sinällään näissä näkemyseroissa, joita tunnistimme, tunnistamme HSL:n hallituksessa ei ole puututtu Vantaan ratikkaan. Ja Vantaan ratikka on siis ainoa ensimmäisellä kaudella alotettavaksi esitetty kaupunkiraidehanke seuraavan MAL 2023 -suunnitelman ensimmäisellä kaudella. Ja nyt sitten meidän omien valmistelijoiden ennakkotieto on sellanen, että tuo MAL-suunnitelman lausuntokierros, jos HSL:n hallitus sen pystyy lähiaikoina hyväksymään, niin on huhti-toukokuussa. Jolloin toukokuun lopussa, jos lausunnot tulevat ajoissa, niin tiedämme, että miten on suhtauduttu muun muassa Vantaan ratikkaan. Ja jos linja on samanlainen, kun tähän asti, niin todennäköisesti se on edelleen kyseenalaistamattomana siellä siellä suunnitelmassa tämän lausuntokierroksen jälkeenkin. Sitten jos tää tar- tää meidän oma arvio aikataulusta pitää, niin MAL-suunnitelma voitaisiin HSL:ssä ja muissa instansseissa hyväksyä elokuussa, jolloin sitten siitä seuraavat sopimusneuvottelut alkaisivat jonkun verran myöhässä, eli eli syyskuussa. Ja silloin MAL-suunnitelman tai MAL-sopimuksen hyväksyminen, niin parhaimmillaankin menee ihan ihan loppuvuoteen. Mutta ymmärrettävästi siinä siinä sitten kun MAL-sopimuksessa neuvotellaan rahoituksesta, niin siihen vaikuttaa tietysti esimerkiksi valtion budjetti. Ja nyt eduskuntavaalien jälkeen valittavan maan uuden hallituksen liikenne- ja talouspoliittiset linjaukset. Mutta oletus on, että noin vuoden vaihteeseen mennessä, niin meillä olisi MAL-sopimus, jossa olisi sitten valtion rahoitus vahvistettu tälle hankkeelle. Ja kuten kaupunginjohtaja totesi niin vuodesta -94 alkaen eli ensimmäisestä seudun ns. PLJ eli pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmasta alkaen ensimmäisenä kohteena tuolloin Vuosaaren metro, niin kaikki merkittävät seudulliset kaupunkiraideliikennehankkeet eli raitiotie- ja metrohankkeet ovat saaneet tuon valtion 30 %:n rahoitusosuuden. Ja tää 30 %:n mukaan lasketun rahoitusosuuden ja jos tuo meidän hanke, ratikkahanke on MAL-suunnitelmassa, niin ja se tulee MAL-sopimukseen, niin olisi hyvin historiallista, jos nyt Vantaa ei sitä saisi, kun Helsinki ja Espoo ovat niin Länsimetroon, Vuosaaren metroom kuin Raide-Jokeriin ja Tampereen ratikkaan tuon 30 %:n rahoituksen saaneet. Vantaa ei vastaavaa rahoitusta oo saanu, koska Kehäradan rahoitus perustu siihen, että

kyseessä oli Väyläviraston johtama valtiovetoinen hanke. Johon Vantaa osallistui omalla rahoitusosuudellaan. Kiitoksia.

1:48:43.0 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Kiitos. Chatin puolelle on tullut vielä muutama kommentti aiheeseen. Eli valtuutettu Sainio on pyytänyt tarkkaa kustannusta Valkoisenlähteentien vaihtoehdolle. Ja valtuutettu Niikko tarkentavan kysymyksen esittänyt siitä, miksei ole tuloslaskelmaa esitetty ilman ratikkaa tai sähköbussi vaihtoehdolla. Otetaan kommentit vielä näihin ja sen jälkeen jätetään keskustelu ratikasta sitten siihen ensi kuun valtuustoinfoon.

1:49:15.9 hankejohtaja Hulkko Tiina

Jes, kiitos. Valkoisenlähteentien vaihtoehdosta on tosiaan alustavaa kustannusarviota, laitoin linkin tuonne chatiin, löytyy meidän nettisivuilta. Jos siitä halutaan tunnelin tasoista kustannusarviota, niin siihen menee vähintään vuosi suunnittelua, jotta se saadaan tehtyä. Koska se ei ole lähellekkään samalle tasolle suunniteltu kuin tämä Ratakujan tunneli. Ja keväällä -21 vuonna kaupunginhallitus päätti, että jatkamme Ratakujan tunnelin vaihtoehdolla emmekä suunnittele mitään muita vaihtoehtoja, joten mitään muita vaihtoehtoja ei ole suunniteltu, eikä niistä siten myöskään ole mitään tarkempia kustannusarvioita tehty.

Tuloslaskelma ilman ratikkaa tai sähköbussi vaihtoehdolla. Oletan, että toivotaan saman tyylistä kuin mitä tämä vuosittainen talousvaikutus ratikalle on. Ja emme ole vielä tätä Vuosittaiset vaikutukset -raporttia viimeistelleet, koska täältä voimme vielä saada tänne toiveita. Joten voimme sinne siinä työssä nyt tehdä tällaiset samanlaiset kyllä myös sähköbussi vaihtoehdolle. Tavallaan sähköbussi vaihtoehto on meidän ilman ratikkaa vaihtoehto, koska se bussi on siellä nytkin. Joten käytännössä se on sitten se mikä sieltä tulee. Samanlaista graafia on myös olemassa jo tavallaan ratikka verrattuna bussiin. Ja monenlaisia voimme tehdä, ja teimme myös tällaisen. Kiitos.

1:50:54.8 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Kiitos. Sitten onko tullut kysymyksiä lista-asioista? Avataan siitä keskustelu. Eli ensikuun valtuut- maanantain valtuuston lista-asioista. Ei näytä tulevan puheenvuoropyyntöjä. Kyselytunnille on saapunut nyt yksi kysymys etukäteen. Eli Antero Eerolalta ja tähän vastaa kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, olkaa hyvä.

1:51:33.3 valtuutettu Eerola Antero

Arvoisa puheenjohtaja. Kysymykseni koskee nuorten rikollisuutta ja toimenpiteitä nuorten rikoksilla oirehtimisen ehkäisemiseksi, ehkäisemiseksi. Suomessa on viime aikoina käyty paljon keskustelua näistä niin sanotuista nuorten katujengeistä. Ja kuitenkin tästä ilmiön määrittelystä jopa olemassaolosta on ollut kiistaa. On vedetty julkisuudessa hyvin voimakkaastikin politisoituneessa keskustelussa esiin Ruotsin esimerkki. Ruotsi ja erityisesti Tukholman seutu onkin monessa suhteessa varoittava esimerkki Suomelle. Kyse ei ole kuitenkaan maahanmuutosta ja maahanmuuttajista. Kyse on ennen muuta sosiaalisista ongelmista. Palkittu ruotsalainen toimittaja Diamant Salihu kertoo kirjassaan Kunnes kaikki kuolevat, miten pahamaineinen Rinkebyn lähiö ajautui väkivallan kierteseen. Alueelta lakkautettiin lähes kaikki julkiset ja yksityiset palvelut, samalla kun nuorten kasaantuviin sosiaalisiin ja mielenterveysongelmiin, käytöshäiriöihin, päihteiden käyttöön ja tästä käynnistyneeseen rikoskierteseen ei puututtu riittävän ajoissa ja riittävän vahvasti. Kirjan nimi tulee erään ruotsalaisnuoren vastauksesta kysymykseen, milloin väkivalta oikein päättyy? Kunnes kaikki kuolevat. On selvää, että Suomessa tällainen kehitys pitää estää. Samalla tietysti Ruotsissa koululaitoksen on annettu voimakkaasti eriarvoistua, lähikouluperiaatteesta on luovuttu. Ja jo ala-asteella tapahtuu perheiden maksukykyyn ja luokka-asemaan perustuvaa koulujen valintaa. Myös tämä on johtunut lasten ja nuorten voimakkaaseen eriarvoistumiseen, joka on yksi syrjäytymisen ja jengiytymiskehityksen taustatekijä. Tämän perusteella kysynkin kaupungin virkamiesjohdolta. Onko Vantaalla kaupungin käsityksen mukaan nuorten katujengeiksi luonnehdittavia rikollisryhmiä? Millaisiin toimenpiteisiin tällaisten ryhmittymien muodostamisen estämiseksi on ryhdytty? Millaisia toimenpiteitä eri hallinnonaloilla tarvittaisiin jatkossa, jotta nuorten oireilua rikoksella voitaisiin estää? Ja kuinka paljon tämä vaatisi taloudellisia ja muita resursseja?

1:53:49.3 kaupunginjohtaja Viljanen Ritva

Kiitos. Ja kiitos, kiitos kysymyksestä ja ja hyvät hyvät valtuutetut. Katujengi-ilmiö ei ole, ei ole selkeärajainen. Ja ja tänään viimeksi olen siitä käynyt keskustelua turvallisuusasioiden johtoryhmässä, johon kuuluu muun muassa meidän poliisipäällikkö, kaupungin turvallisuustiimi, pelastustoim- pelastustoimen ja hyvinvointialueen sekä seurakunnan seurakunnan edustajat. Vantaalla poliisin arvion mukaan on vain yksi katujengiksi määrittele- määriteltävissä oleva ryhmittymä, jonka

jäsenet ovat 20–30-vuotiaita miehiä. Tällä katujengi käsitteellä siis tarkoitetaan järjestäytyneen rikollisuuden tyyppistä toimintaa. Se on pääsääntöisesti piilorikollisuutta. Ja koko Suomessa katujengejä poliisin mukaan arvioidaan, et on yhteensä 10 eri jengia. Ja Ruotsissa mitä tapahtuu tällä hetkellä, niin on jengien väliset valtataistelut, jotka näyttäytyy hyvinkin väkivaltaisesti, väkivaltaisena. Mut pääsääntöisesti katujengi-ilmiönä on, että jengit ovat ilmiönä ennen kaikkea niin piilorikollisuutta. Ja niissä on vahva motiivi saada rahaa, eli siellä käydään huumekauppaa esimerkiksi tai tehdä- tehdään muuta rikollisuutta, josta seuraa varoja, niin hyvin paljon. Mut usein katujengeistä puhutaan näitten nuorten väkivalta- ja ryöstörikollisuutta, jota taas sitten, joka on merkittävästi kasvanut Vantaalla, mut siinä tak- takana ei ole erityistä jengiytymisilmiötä, se ei ole erityisemmin tota organisoitunutta. Sitä tekevät tänä päivänä valitettavasti hyvinkin nuoret, et meillä on vähän yli 10-vuotiaita. Ja siellä on lisääntyvässä määrin myöskin tyttöjä. Ja nyt voidaan havaita, että tässä parina viime vuonna varsinkin viime vuonna ihan ihan mut parin vuoden aikana, niin tää nuorten väkivaltaisuus on kyl selkeesti lisääntynyt. Vantaan kaupungin turvallisuustiimi luo tästä tilannekuvaa, ja tekee myöskin paljon järjestöyhteistyötä. Olen asettanut ryhmän Nuorisoväkivaltaisuus ja rikokset vapaa-ajalla ja kouluissa -työryhmän, joka selvittää minkälaisesta ilmiöstä on valtava kysymys, sen syitä ja tekee myöskin, arvioi myöskin minkälaisia ratkaisuja, minkälaisia toimintamalleja meidän täytyy tehdä. Se tiedetään selkeesti, et ennalta ehkäisevät toimet on aivan avainasemassa. Ja meidän täytyy estää myöskin niitä ikään kuin jo vähän niinku harmaalla alueella olevia nuoria nuoria, hyvinkin nuoria ajautumasta näihin varsinaisiin jengeihin, koska tiedetään, että lapset ihannoivat jengiläisiä. Et he muodostavat näille näille tota nuo- nuorille, jotka eivät vielä ole ajautuneet mihinkää mihinkään jengeihin, niin ihannoitavan kuvan. Toisaalta tiedetään myös samaan aikaan, et jengeihin ei yleensä mennä kuitenkaan ideologia edellä, vaan sinne mennään ennen kaikkea sen vuoksi, että löytää paikan, jossa kuuluu johonkin, jossa arvostetaan. Siellä saattaa siellä jengissä olla se ensimmäinen aikuinen, joka tätä nuorta kuuntelee. Niin siten opitaan myöskin vääränlainen ideologia. No ratkaisuja ennaltaehkäisevät toimet ovat ilman muuta avainasemassa. Kun tota me olemme tunnistanee Vantaalla altistaviksi tekijöiksi koulupudokkuuden, perheen huonon sosioekonomisen aseman, ja alueen segregaatiot, segregaation. Ja esimerkiksi toimina on ollut viime aikoina, niin esimerkiksi kuvaa tanssi, älä tappelua video, koska näihin pahoinpitely- ja väkivaltaisuuteen niitähän nuoret nykyään myöskin filmaavat

hyvin paljon, tai videoivat hyvin paljon, niin meidän turvallisuustiimi yhdessä kaupungin viestinnän kanssa teki kuvat tanssi, älä tappelua videon, joka löytyy YouTubesta ja Tiktokista. Ja ensimmäisen vuorokauden aikana se sai 42.000 katselukertaa. Ja nyt viikossa mennään jo, että sillä on tällä hetkellä yli miljoona. Ja tämä video on myös herättänyt kansainvälistä huomiota, että se on saanu niinku valtavan isoa näkövyyttä. Et se oli oikeanlainen, et nuoret tarttuivat siihen siihen selvästikin. Meillä on koulukiusaamiseen monia toimenpiteitä. Siitähän me on tehty myöskin ohjelma, joka on meillä valtuustossakin käsitelty. Koulukeskeytyksiä meillä on monenlaisia toimenpiteitä, Schoolday -hyvinvointisovellus, Anni-robotti nuorten apuna. Ja voi chattailla, saa he- heti vastauksia, ohjataan oikeaan paikkaan. Ja koulukeskeytyksiähän me ollaan saatu itseasiassa viime vuoden aikana laskettua melko paljonkin. Meillä on kouluissa erittäin paljon tukihenkilöstöä. Meillä on kansainvälisiä kouluja, meillä on keskimäärin vieraskielisissä kouluissa 30 %. Ja tota meillä on vuosien kuluessa syntynyt tämmöinen kansainvälisen koulun koulun malli, että meillä voi sanoa melkein suoraan, et meillä on niinku tuplasta henkilöstöä verrattuna sellaseen kouluun missä puhutaan pelkästään suomea. Tukihenkilöitä löytyy. Myös tällasen erityisen alueellinen myönteisen erityisen erityisen kohtelun ohjelmahan on osa tätä myöskin. Ja Vantaa tekee poikkeuksellisen paljon jalkautuvaa nuorisotyötä. Nuorilla pitää olla just näillä nuorille, jotka ihannoit näitä jengejä ja ottavat siitä vääränlaista mallia, niin heillehän tietenkin pitää osoittaa järkevää tekemistä. Meillä on kaikki koulut liikkuvia kouluja. Ja nyt uutena tänä vuonna perustettiin koulujen, anteeks viime vuonna jo, koulujen urheilujoukkueita. Se on uusin uusin avaus meiltä, koska kaikilla ei oo varaa erilaiseen liiga- ja joukkue toimintaan, niin ollaan perustettu koulujen omia. Ja mä todella toivon, että nää koulujen, koulun omat joukkueet, joku niistä voittaisi Suomen mestaruuden. Se meitä huolettaa, että me havaitaan myöskin, et meillä on kouluissa masennus ja mielenterveysongelmat paljonkin lisääntyneet. Ja olis tärkeätä, että nuoret pääsisivät nopeasti hyvinvointialueen palveluitten piiriin. Saisivat sitä ammatillista tukea. Ja vastustamme voimakkaasti niitä ehdotuksia, mitä on tullut hyvinvointialueelta, et oppilashuoltoa supistettaisiin. Mut paljon muitakin toimenpiteitä tehdään, ennalta ehkäisy on kuitenkin tässä tilanteessa aina se halvin keino ja se tärkein keino. Mut valitettavasti nää ennalta ehkäisyn toimet eivät ole lakisääteisiä. Ja ja silloin kun tulee tiukka paikka niin kun tossa valtiovarainministeriön virkamiesjohdon ehdotuksessakin oli, niin näistä

lähetään sit aina ensimmäisenä karsimaan. Mikä ei kuitenkaan ole oikea ratkaisu.
Kiitos.

2:01:24.1 varapuheenjohtaja Veltheim Erika

Kiitos valtuutettu Eerolalle tärkeästä kysymyksestä ja kaupunginjohtaja Viljaselle vastauksista. Tietooni ei ole saatettu muita asioita tälle iltaa. Meillä tuli aika täyteen juuri sopivasti, niin lopetetaan kokous ajassa 19:02. Ja mukavaa illan jatkoa kaikille.